

misli

*Korenike drhté
pod hladom ros,
mavrične rose blesté
sredi vej,
Kje je tvoja sila, kje je tvoj ponos?
Narod, povej!*

.....
*Vrnil sem se iz tujine domov
in se naslonil ob bok gozdov,
nad vsemi rodovi se daní,
vse se prebuja, da zaživi,
a narod, narod, narod?*

/Srečko Kosovel/

Slovenija

Moja dežela

THOUGHTS
LETO - YEAR 38
SEPTEMBER
1989

Naslovna slika: Pokljuka ima krasne iglaste gozdove. Kako dolgo še? Tudi slovenski gozd se krči in suši ...

+ + +

V ROKE mi je prišla fotokopija strani ljubljanskega Nedeljskega dnevnika z dne 6. avgusta letos: razgovor Ivana Cimermana z nam poznanim Jožetom Čuješem. Tudi slika je dodana članku s pripisom: Jože Čuješ z Redom jugoslovanske zastave z zlato zvezdo na ogrlici. In šele iz tega članka sem zvedel, češar nisem nikoli slišal v Avstraliji, da Čuješu "pravijo avstralski rojaki 'oče slovenstva'..."

Ni moj namen razčlenjevati članek. Raznim besednim izmikanjem in polresnicam in še hujšim prestopkom sem v takihle intervjujih z vršnjenci vaje. Tudi molk, da je bil g. Čuješ domobranski poročnik, me ne preseneča. Ali pa, da je bil začetenik in urednik sydneyške "Slovenske kronike", ki je ob rojstvu možato izjavila o edini liniji lista, da je "slovenski in protikomunističen".

Odločno pa zavračam Čuješeve besede o naših MISLIH, da "list kasneje ni bil vedno naklonjen sodelovanju s Slovenijo iz različnih razlogov". S Slovenijo, z domovino, z narodom vedno in od vseh početkov! Z njenim vsiljenim režimom od prve številke dalje — nikoli. Vedno me boli, če kdo istoveti režim z domovino. Da je to grobo napako zdaj naredil celo učitelj Čuješ, se mi zdi zelo krivično naši reviji. Končno je tudi on svoj čas sodeloval pri MISLIH — čudno, da mu je njegovo "zavedno slovenstvo" to dovolilo ...

Res, kdo se je spremenil s časom: MISLI, ali g. Čuješ?

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštšina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA. I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL. PART I. je že dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrz ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjizice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrj — Cena 12.— dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolarica, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSLEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozalozba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, prica pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.- dol.), topli spomini na brata: PRED VRATI PEKLA (cena 8.- dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmisljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. — Ustanovljen (Established) leta 1952. — Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. — Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 — Tel. (03)861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 — Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.—, izven Avstralije (Overseas) \$ 15.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. — Rokopisov ne vračamo. — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. — Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 — Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

božje

misli

in
človeške

Leto

Leto

38

Št.

9

SEPTEMBER 1989

VSEBINA:

Bomo preživel? — Iz govora dr. R. Koncilija na Slovenskem dnevu v Angliji — stran 225
Brez molitve ne gre — Iz pisma slovenskih škofov — stran 227
En otrok — več staršev

— Dr. Vanja Kržan — stran 228
“Dobrodoločica” — črtica
— T. Lamar — stran 231

Naša pesem — pesem
— Rudi Vouk — stran 232
Narod kliče tudi nas! — Še iz govora Dr. Rudija Koncilija

— stran 233
Središče sv. Cirila in Metoda, Melbourne
— P. Bazilij — stran 236
Izpod Triglava — stran 238

Sveto pismo v našem slovstvu
Božja beseda je živa in učinkovita — P. Tone — stran 240
Središče sv. Rafaela, Sydney

— P. Ciril — stran 242
Gaddafijeva revolucija
— Cilka Žagar — stran 244
Premakljivi svečnik — roman

— Lojze Kozar — stran 245
Naše nabirke — stran 245
Moja hiša — pesem

— Tone Kuntner — stran 246
Strah pred politično emigracijo
— I. Ž., Ljubljana — stran 247
Središče sv. Družine, Adelaide

— P. Janez — stran 249
Z vseh vetrov — stran 250
Kotiček mladih — stran 252
Križem avstralske Slovenije

— stran 253
Smeh je zdrav celo ob sodobni ljudski modrosti... — stran 256

Bomo preživel?...

Uvodnik je začetek predavanja z naslovom “KAJ GROZI UNIČITI IN KAJ LAHKO REŠI SLOVENSKEGA NAROD”. Imel ga je dne 28. maja letos DR. RUDI KONCILIJA na Slovenskem dnevu v Bedfordu v Angliji. — Članek na strani 233 te številke je zanimivo nadaljevanje uvodnika in vsebuje iz predavanja nujne napotke, ki naj pomagajo pri ohranitvi našega težko preizkušane naroda v borbi za obstanek.

“BOGATEJŠI so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milo-zvočnejši in bolj pripravnji za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojó, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozrejo nad čudežno de-želó pod seboj”. (Ivan Cankar, Kurent, v ZD XVIII, 62-63). Za to čudežno deželó, Slovenijo, in praznično govorico, slovenski jezik, je prav, da smo Bogu iz srca hvaležni in da se vsi Slovenci, tako v domovini kakor na tujem čutimo živo odgo-vorne za nadaljnji obstanek in razvoj slovenskega naroda.

Ker je naš slovenski narod majhen, se namreč v vsakem obdobju znova upravičeno bojimo, ali bomo preživel, ali bo, recimo, čez sto let na naših tleh še zvenela slovenska praznična govorica. Tudi pred Bogom smo dolžni, da se o tem vprašujemo in da po svojih spoznanjih za nadaljnji obstanek slovenskega naroda tudi delujemo.

Natančno pred osemdesetimi leti se je Ivan Cankar o tem vpraševal takole: “Dolgo si trpel, ti sužni narod, stanovitno si nosil svoj križ; toda Kristus sam se je zgrudil na klanecu; on sam, ki je bil rojen za posodo trpljenja, je zajokal na križu. Kaj niso tudi tebi že dnevi šteti; kaj ni morda že blizu tista grenka ura, ko boš zaklical proti nebu: ‘Moj Bog, zakaj si me zapustil?’ Ali bi človek zajokal, ali bi hvalil Boga, da je že konec te žalosti polne tisočletne križeve poti, da je že blizu Golgata, že blizu ura tretja?” (Prav tam, 84).

Tedaj, pet let pred začetkom prve svetovne vojne, se je Cankar upravičeno tresel za obstanek svojega naroda. V Ljubljani je bilo tedaj petnajst odstotkov stalnega prebivalstva nemškega. Ljubljanskim Nemcem je sam cesar Franc Jožef plačal zidavo posebnega nemškega gledališča, ki je danes ljubljanska Drama. Da se tedanji Cankarjev strah za obstanek slovenskega naroda ni uresničil, imata največ zaslug dr. Janez Evangelist Krek in ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Krek z izrednim socialnim in gospodarskim

RAZDAJANJE samega sebe je pogoj za življenje (Ernest Hello).

Narava se daruje: klasje po njivah, s sadeži obložena veja, cvetje na vrtu, maline na grmičevju. . . Vesolje je ustvarjeno za nas in se nam tudi daje. . . Pogoj mojega življenja je dajanje. Gospod pravi: "Kdor hoče ohraniti svoje življenje, ga bo izgubil, kdor ga da, ga bo pridobil." Ali je osnovna težnja mojega udejevanja: izbrati način, kako se bom bolj daroval? Ali pa sem skopuh, ki globoko zakoplje svoje talente? Ali morda pav, ki se šopiri s perjem, ki mu ga je dal Bog? . . .

dvigom Slovenije in z združitvijo vseh različno mislečih Slovencev v Majniški deklaraciji 1917, škof Jeglič pa z deklaracijskim gibanjem, ki je zajelo ves slovenski narod ter južne narode, kar je najodločilnejše pripomoglo k nastanku države Jugoslavije. Tedaj je bilo to odločilnega pomena za to, da se ni celoten slovenski narod potopil v nemštvo do te mere, do katere so se do današnjega dne že potopili Slovenci na Koroškem.

In kakšne so naše skrbi za obstanek slovenskega naroda danes?

Danes ogroža obstoj slovenskega naroda vse tisto, kar deluje zoper njegovo suverenost, ter vse, kar ga spravlja v moralno krizo, ki je temelj vseh ostalih kriz. Pokončavanje narodne suverenosti kvari narodno zavest, moralna kriza pa narod na ravnost fizično uničuje.

Ob Bohinjskem jezeru

PREČUDNO je zgoraj v višavah. Med skalami visé jase; naj se vsi ograjeni vrtovi skrijejo pred njimi. Kakor nebo z zvezdami so posejane pečine z očničami. Veter se igra z belimi vetrnicami in rumenimi makovi, jim trga lističe in jih odnaša na blazinice belega, modrega in rožnatordečega drobnega cvetja. Svederci se odpirajo soncu. Zago-rele murke duhté. Ob robovih pa žari nizki sleč. —

In z vrha Triglava se človek razgleda po naši zemlji. Hrbet nam zaslanjajo v led zamrzone gore. Drava in Sava in Soča grme čez jezove, nosijo splave in nam namakajo polja. Noge si pa Triglav v morju umiva. —

V samotno tišino prizvanja od vsepovsod slovenska beseda, redkokdaj veselo razposajena. Dokaj pa jo je vzcveto v bolečino pesmi, ki v potrjih srcih upanje budi in kaže zdravim močem pot do dneva poveličanega trpljenja.

JANEZ JALEN

Brez molitve ne gre

Iz enega
izmed
pastirskih
pisem
slovenskih
škofov

STAREJŠI se še spominjate tistih časov, ko so ljudje sami in skupaj v družinah vsak dan redno molili. Po drugi svetovni vojni pa so se razmere pri nas močno spremenile. Malo je še takih, ki se preživljajo s kmečkim delom, večina dela v tovarnah in uradih. Odrasli odhajajo na delo, otroci in mladi v šole. Zlepa nismo več skupaj in tako tudi ni veliko možnosti za skupno molitev v družinah, kjer je večkrat tudi televizija huda ovira.

Gotovo je treba upoštevati velikanske spremembe v naši družbi in tudi v Cerkvi ter najrazličnejše dejavnike, ki vplivajo na naše življenje in naše odločitve. Oprti na božje razodetje in na cerkveno učiteljstvo moramo vendarle reči, da je kristjanovo življenje odločilno povezano z molitvijo.

Papež Janez XXIII. je zapisal: "Človek je največji, kadar kleči, kadar moli, najmočnejši, kadar ima sklenjene roke." Človek, ki ne moli, se ne more imenovati kristjan. Krščansko življenje brez molitve nujno hira in propada. Po navadi je povod za krizo vere opuščanje redne molitve. Prav gotovo ne bi toliko odpadlo od vere, če bi redno in več molili.

Bogat vir duhovnega življenja so nedeljska maša, zakramenti, dobra dela, nesebično in odgovorno služenje, zvestoba poklicu. Toda brez molitve je nevarnost, da vse to opesa in vedno bolj izumira.

Vsakdo izmed nas in vsi skupaj bi mogli reči: Če vztrajamo in napredujemo v krščanskem poklicu, je to samo zaradi tega, ker molimo. Evangeliji potrjujejo potrebo in blagoslov molitve.

Kako važno mesto zavzema molitev v Jezusovem življenju. Že tako je vse, kar Jezus dela, govori in trpi, prepojeno z mislijo na Boga, na Očeta, vse je naravnano nanj. Poleg tega pa je v evangelijih še posebej tolikokrat rečeno: "On pa se je umaknil v samotne kraje in tam molil" (Lk 5, 16). "Ko so se množice razšle, je šel na goro, da bi na samem molil" (Mt 14, 23). "Tiste dni je šel na goro molit in vso noč je prečul v molitvi k Bogu" (Lk 6, 12). "Nekoč je na nekem kraju molil. Ko je nehal, ga je eden izmed njegovih učencev prosil: 'Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence.' Dejal jim je: 'Kadar molite, recite: Oče! Posvečujе naj se tvoje ime'" (Lk 11, 1. 2).

Morda se komu zdi, ko posluša Jezusove besede o molitvi, da bi bilo bolje, če bi se Jezus v tistih treh letih javnega delovanja bolj posvečal apostolom, jih uvajal v božje skrivnosti, jih pripravljal na večjo samostojnost in odgovornost, ki jih bodo prevzeli po njegovem vnebohodu. Zakaj je po pomnožitvi kruha odslovil množice in pustil učence, sam pa se umaknil v samoto? (prim. Mt 14, 13-23). Ali ni s čudežem ustvaril ugodno ozračje, da ohrani stik z ljudmi in jim še lažje poda svoj nauk?

Še bolj nerazumljivo se nam zdi njegovo ravnanje v tem kratkem poročilu: "Govorica o njem se je čedalje bolj širila in velike množice so se shajale, da bi ga poslušale in bi jih ozdravil njihovih slabosti. On pa se je umikal v samotne kraje in tam molil" (Lk 5, 15. 16).

Umikati se v samotne kraje, ko te iščejo ljudje, lačni luči in zdravja, ali ni to zanemarjanje svojega poklica in nezvestoba poslanstvu, ki ga je prejel od Očeta? Ni tako. Ravno s tem je dal vsem zgled, da v pogovoru z Bogom prosimo za to, da bi spoznali njegovo voljo zase in prejeli moč, da jo izpolnimo.

In zdaj to obrnimo nase: Koliko stvari bi drugače naredili, koliko sporov in tožb bi odpadlo, koliko zablod, nesreč in tragedij bi bilo prihranjenih, koliko več ljudi bi bilo povezanih z Bogom, koliko več veselja do življenja in tudi več vedrih otrok bi bilo v naših družinah, če bi v njih vsak dan odmevala molitev.

Kakor so se učenci ob Jezusovem zgledu veliko naučili, ko so ga tolikokrat videli in našli, kako moli, tako naj tudi nas pritegne Jezusov zgled molivca. Znani francoski zdravnik in nobelovec Alexis Carrel je zapisal: "Da prav moliš, je odvisno od tega, kako živiš. Da prav živiš, je odvisno od tega, kako moliš."

Molitev torej spada k bistvu našega krščanskega življenja. Molitev mora biti taka, da oblikuje naše življenje. Kar sta za majhnega otroka oče in mati, ki sta mu dala življenje, se z njim pogovarjata in zanj skrbita, to je Bog za nas odrasle kristjane.

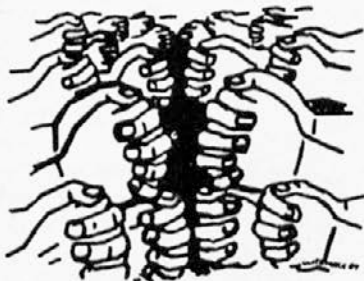
Poznamo kristjane, ki pravijo, da molijo le občasno in ob različnih preizkušnjah: v hudi bolezni, ob nesrečah, ob razočaranjih, pred preizkušnjami vseh vrst. Po preizkušnji pa teče življenje naprej po starem.

Nekateri molijo le takrat, kadar molitev doživljajo kot nekaj lepega in osrečujočega. Vendar je molitev le včasih globoko čustveno doživetje in brez notranje potrebe, posebna sreča in izpolnitev človeka. Velikokrat pa je za koga molitev preprosta vsakdanja dolžnost in izraz zvestobe Bogu. Molitev utegne kdaj postati celo težka. Delo nam jemlje čas, utrujeni in izčrpani smo, poleg tega pridejo še notranje težave

in tedaj mislimo, da jo smemo po pravici opustiti.

Če jemljemo odgovorno svoj krščanski poklic in se zavedamo, da brez molitve res ne moremo živeti, potem molitev ne sme biti odvisna od našega razpoloženja. Če nas ne napaja vsakdanja povezava z Bogom v molitvi, bi morali nase obrniti besede apostola Pavla, ki pove, kaj bi bil brez ljubezni: brneč zvon, zveneče cimbele, nič (prim. 1 Kor 13, 1-3).

Prihodnost in rast božjega kraljestva sta odvisni od molitve vseh nas, se pravi od molitve škofov, duhovnikov, redovnikov in redovnic in od drugih vernikov. Bolj kot druge zunanje in notranje okoliščine ter vplivi, bolj kot razni družbeni, politični in psihološki dejavniki, pritiski in krize, je za prihodnost verskega življenja tudi v Cerkvi na Slovenskem pomembna molitev.

EN OTROK -VEČ STARŠEV

DANES naj bi bil vsak otrok zaželen in ljubljen, vsi skrbimo za njihov blagor, zdravstvo pomaga neplodnim staršem, da pridejo do ljubljenega otroka . . . Vse to so nedvomno znaki napredne človeške družbe.

Umetna, medicinska oploditev ali osemenitev v epruveti (in vitro) je bila spočetka mišljena kot pomoč neplodnim zakoncem in zato samo med zakoncema (homogena oploditev). Zgodi se pa, da zaradi kakšnim posebnih, neozdravljivih vzrokov neplodnosti niti umetna oploditev med njima ni možna in morda priti do otroka le s pomočjo tretjega, neznanega dajalca zarodnih celic (semenčic ali jajčec) ali celo tako, da "najameta" telo tuje ženske, ki nosi in rodi le delno njunega otroka. V takih primerih ne moremo več govoriti o terapiji ali celo humanosti družbe, ampak prej zaslutimo pričetek razkroja družine in z njim vred tudi vse človeške družbe, zlasti če pomisli-

mo na zlorabe, ki lahko iz tega sledijo.

Verjetno ima veliko dajalcev svojih zarodnih celic človekoljubne namene. Niti pomislijo ne, da je to nekaj čisto drugega kot na primer krvodajalska akcija. Kdor podari kri, mozeg ali ledvico, podari del sebe. Kdor pa da svojo zarodno celico za medicinsko oploditev, sodeluje neposredno kot oče ali mati pri spočetju človeka, ki ga ne bo nikoli poznal. S tem ne daje samo samega sebe, svojega telesa, pač pa svojega otroka, ki o taki trgovini z njegovim življenjem ne more nič odločati. V intimnost dvojice, v tako občutljivo zadevo, kot je njuna plodnost, poseže neznanec. Kdo? Kakšen? Resnični neznanec, ki pa je nenehno navzoč v njunem otroku, saj je ta prejel polovico svoje nasledstvene dediščine od njega.

Pri oploditvi z dajalčevo zarodno celico se eden od zakoncev za vse življenje odreče svojemu biološkemu

starševstvu, ker je kasneje lahko vzrok številnih nesoglasij ali prizadetosti enega od njiju, čeprav njuna skupna odločitev in skrb za otroka daje pravico starševstva obema.

Če v tak način oploditve privoli mož, je to lahko izraz nesebične ljubezni do žene, ki jo želi osrečiti z materinstvom. Rodila bo otroka, ki nima nič skupnega z njim. Oče, odrinjen na stranski tir, igra v tem primeru le vlogo rednika. Mati ne bi smela niti z besedo niti z dejanjem pokazati, da je otrok samo njen. Bi to zmogla? Vse matere pa vemo, kolikokrat moramo otroke pred očeti "jemati v zaščito", pa očetje niso prizadeti, ker so to tudi njihovi otroci. Spomnimo se šal o podedovanih dobrih in slabih lastnostih otrok, pri takih starših pa bi se lahko sprvrle v bridke očitke. Ne morem si zamisliti moža, ki ne bi bil ljubosumen na biološkega očeta svojega otroka, še bolj pa bi bila ljubosumna žena na biološko mater svojega otroka. Če vse to premislim, se mi zdi, da je posvojitvev otroka preprostejša, saj se s tem odrečeta svojemu biološkemu starševstvu oba zakonca, čeprav je neploden samo eden. S tem pokazeta ljubezen in zvestobo drug drugemu, v sreči ali nesreči.

Poleg teh, zgolj zakonskih težav pa prinaša zunaj zakonska (heterogena) oploditev kopico etičnih, socioloških, pravnih in moralnih zadržkov, ki jih ne more spregledati nobena civilizirana družba. Ne živimo na primer v dobi pred 3500 leti, ko se je družbeno in družinsko življenje v plemenu nomadskih pastirjev, kakršno je bilo Abrahamovo, odvijalo v skladu z navadami bližnjih prednikov, ali se ravnalo v skladu z zakoni, ki so jih prevzeli od drugod. Abrahamova zakonita žena Sara, ki ni imela otrok, je dala svojo služabnico možu, da bi z njo imel potomstvo, ki je zagotavljalo plemenu obstoj. Otrok, ki se je rodil, je pripadal ženi – in ne služabnici – razen če ga ta ne bi marala sprejeti. Take navade se nam danes zde surove.

Pa pogledjmo, kako to rešujemo danes. Kadar žena ne more zanositi, ovulacije pa ima, presadijo njen in možev umetno oplojeni zarodek v maternico tuje ženske, ki nosi in rodi njenega otroka. Tako ženo imenujemo "mati nositeljica". Ena takih "mater" je po francoskem radiu izjavila: "Ne vidim nobenega moralnega zadržka, sem le živ inkubator." Lahko da je ravnala iz plemenitih nagibov – če odmislimo denarno plačilo – žal pa so starši, ki so najeli njeno telo in ji plačali uslugo, napravili iz te žene svoje orodje, sredstvo za dosego svojega cilja. Čeprav je cilj zaželen in ljubljen otrok, ga je rodila sebičnost staršev na račun izkoriščanja tuje žene.

Ali bo današnja žena, ki se je po tisočletjih zastavljala končno le dokopala do enakovednosti z možem, zopet postala predmet poniževanja in zlo-

rab? Ali bomo spet ženam naprtili vso krivdo za prodajo telesa, kar možem po naravi ni mogoče? Katera družbena ureditev more dopustiti kaj takega? Ali bo nastala še socialna razlika med ženami, da ene lahko plačujejo nosečnicam svojih otrok, druge pa si morajo s prodajo svojega telesa služiti denar? Ali ni nevarno, da si bodo tudi zdrave žene pričele jemati matere za rodnjo svojih otrok in se tako laže posvetile službenim dejavnostim? . . .

Kljub vsemu taka "najeta" mati le ni samo nečuteč predmet. Otroku – čeprav ne svojemu – je telesna mati: otroka v sebi ni le redila, ampak je med njima najintimnejša povezava, saj sta eno telo. Otrok čuti utrip njenega srca; od šestega meseca dalje sliši in prepozna njen glas. Tudi mati čuti njegovo gibanje, lahko prisluhne bitju njegovega srca. Povezana sta v dobrem in slabem in oboje vpliva na otroka. Zaradi vsega tega bi ju morala povezovati ljubezen. Mater, ki otroka nosi, rodi, potem pa zavrže, obsodimo. Kdo pa je vreden obsodbe tedaj, ko se mati odreče otroku za plačilo: mati, ali tisti, ki so jo v to pahnil? Kaj pa, če bi ji morali otroka nasilno iztrgati iz rok, ker se mu mora za vselej odpovedati, po porodu pa spozna, da se mu ne more? . . . Ali je ne bi s tem psihično in moralno uničili? Kaj naj rečemo o takih starših, ki sprejemajo svojega lastnega otroka kot "izdelek" neke ženske? Ali se ne zavedajo, da je njun otrok enkratno bitje, čigar biološki in psihični razvoj mora biti od samega začetka vtkan v enovitost in ljubezen njune zveze, saj ga tudi to hrani in ščiti od spočetja dalje.

Znani so tudi primeri, ko žena zaradi okvare jajčnikov dobi jajčece tuje ženske iz banke, ki jih ustanavljajo v ta namen, da v njih hranijo zarodne celice moških in ženskih dajalcev. V epruveti ga oplodijo s semenčicami njenega moža in po treh dneh presadijo zarodek v njeno maternico, ki so jo z zdravniškimi posegi za to pripravili. Žena bo rodila otroka, ki je po genetskem izvoru zanjo popoln tujec. Ali ni tudi taka mati le "mati nositeljica", živ inkubator, pa čeprav po rojstvu otroka obdrži, se ga veseli in v toliko rečeh vpliva nanj? Kaj naj si misli o biološki materi svojega otroka, ki ve le toliko zanj, da morda nekje obstaja? Ali ne bi bila biološka mati stalno navzoča v njenem otroku?

Poleg oploditve v epruveti je možna tudi oploditev "in vivo", ki jo je poznal že srednji vek in je najenostavnejša še danes. Če žena nima niti ovulacij niti ne more zanositi, zakonca najameta tako imenovano "nadomestno" mater, ki jo oplodijo in vivo: zanosi in rodi otroka, ki je popolnoma njen – le njegovega očeta ne pozna – a ga po porodu proda zakoncema, ki sta jo najela za to uslugo. Mislim, da je tokrat vsak komentar odveč.

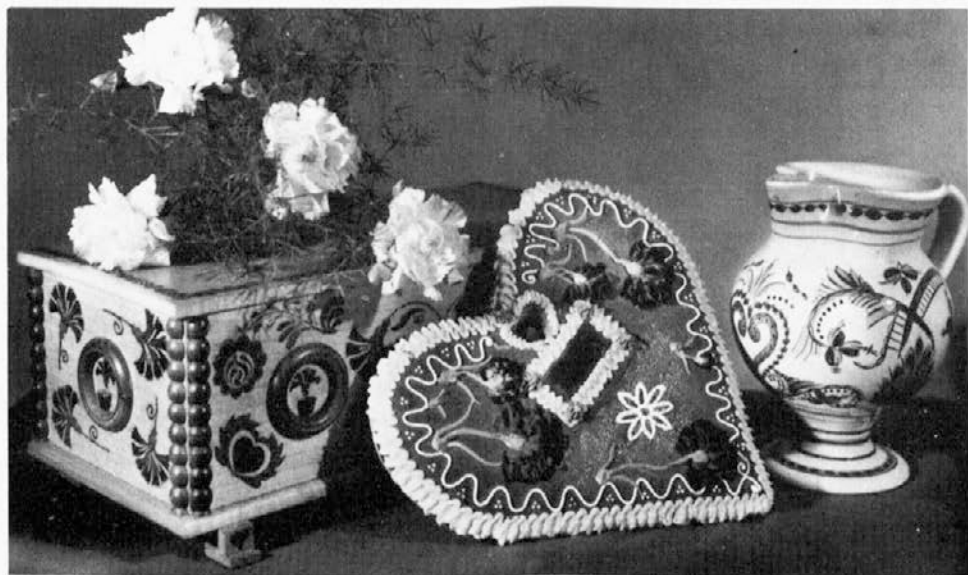
Imam prijatelja, ki se bavi z vzrejo novih kokoši in zajcev, zato me vsi ti primeri umetnega oplojevanja spominjajo na umetno osemenjevanje v živinoreji, toda tam zaradi določenih, koristnih namenov. Skovati bomo morali novo slovensko besedo "človekoreja", ker smo primere z živinoreje prenesli na ljudi. Edino ljudje smo zmožni takega nesmisla, da postane zaželen otrok le proizvod, ki ga človek naroči in kupi. Kakšna ironija, da prihod tega ljubljenca v družino, načjenja temelje njenega obstoja!

Ob misli na zlorabe, ki jih utegne prinesiti tovrstno oplojevanje ljudi, bi nas lahko obšla groza. Dandanes

bi Hitler v živih valilnicah — ženskih koncentracijskih taboriščih — gojil čisto arijsko raso. Ob napredovanju genetike utegnemo proizvajati take otroke, take ljudi, kakršne bodo hoteli imeti starši, delodajalci ali politični diktatorji. Znanstvena poročila s tega področja so grozljivejša od svetovnega uničenja v atomski vojni. Zato se napredni ljudje po svetu borijo proti genetskemu poskusom ravno tako kot proti atomski vojni.

Upamo, da se te možnosti ne bodo nikoli uresničile. Sin Človekov se je hotel roditi iz žene Matere, spočet od Duha, ki je ljubezen. Rodil in rasel je v človeški družini. Rojstvo vsakega otroka pomeni, da Bog še ni obupal nad človekom.

DR. VANJA KRŽAN

Slovenski narodni motivi

O, kolika je pisanost slovenskega življenja! Od Zlatorogovega kraljestva, kjer štrle triglavske stene strmo v višino, raskave in koščene in trdne, kot je trden gorenjski kmet, gruntar, s koreninami do pekla in z vriskom do neba, s "kinčem nebeškim" v svoji sredi in meščansko kulturo, pa do veselega Vipavca, ki prideluje fige in goji rože. In do veselega Dolenjca, ki prodaja ribniško suho robo križem sveta in pije cviček s Trške gore, kisló in zdravo in vredno hvale pijačo, pa do Belokranjca, s pesmijo, ki je navdihnila Župančiča in ki živi melanholično zategnjena prav tako v belokranjskih kolih, zelenem Juriju kot v beli obleki. Od rudarja v Trbovljah, ki se živ zajeda zemlji v trebuh, da si peče v potu obraza zase kruh in za otroke, bedni proletarec, odvisen od konstelacije svetovnega kapitala, pa do splavarjev na Savinji, ki pojo, ko se love v rekah in z vesli razdvajajo valove, udarjajoče bolj čez splav v noge kot v vesla!

Kolika pisanost, če primerjamo Pohorje z njegovimi gozdnatimi sprehodi in z nižino Prekmurja, s topoli in sencó, s pogledom čez Dravo in Muro na Slovensko Krajino s kolniki, ki vodijo bolj od doma kot pa domov.

Pa še nimamo oglašene celokupne slovenske harmonije, v kateri se stekajo vse te prvine kraja in ljudi in se vežejo v en sam akord, ki zveni pri vseh enako globoko in ljubko v spev: "Slovenec sem, Slovenec sem, tako je mati djala . . ."

DR. TINE DEBELJAK

„Dobrodošlica“

T. LAMAR

Pozneje, ko je starček spet smatral za svojo dolžnost, da me mora kratkočasiti, mi je začel pripovedovati o farmi svojega zeta. Toda v njegovem glasu je bilo nekaj opreznega, žalostnega. Začutil sem, da ne ve, kako bi mi povedal, zakaj se pelje k svoji hčerki. Ko sem se naredil, da me to ne zanima, se je nekako oddahnil. Nisem hotel siliti vanj.

Zopet sva molčala.

„Pa sva dospela! Tistale hiša je,“ mi je pokazal proti belemu poslopju nekaj sto jardov na levo od ceste. Zapeljal sem prav k hiši.

Na prag je prišla suha ženska čudno neprijetnega, zagrenjenega obraza. Čim naju je zagledala, je nejevoljno zakrtila z rokami. Dekletce s svetlimi laski je plaho gledalo izza njenega predpasnika.

„Želite stopiti malo v hišo, da se odpočijete?“ je vprašal starček in lezel iz avta. Čutil sem, da je vabilo le iz vljudnosti in v upanju, da mu ne bom sledil. Zato sem odmajal z glavo in se mu zahvalil za vabilo.

Medtem nas je zmotil otroški krik. „Dedek se je vrnil – dedek se je vrnil!...“ je vpila deklica, ki je moža šele zdaj spoznala. Hitela je k starčku in ga vsa žareča objemala. Starček jo je vzel v naročje in jo poljubljaval. Prizor me je v resnici ganil.

Zal ga je skrajšala žena, ki je stopila s praga in se nejevoljno postavila pred starca.

„Oče,“ je siknila, „ste že spet ušli iz sirotišnice?“ Ne da bi čakala starševnega odgovora, je nadaljevala svoja očitavanja. Starček je zardel od sramu ter me hvaležno pogledal, ko sem se delal prezbrignega ob tem mučnem hčerkinem sprejemu. Ženi pa je bilo očitno vseeno.

„Obljubili ste, da se letos več ne vrnete!“

In zopet se je vsula ploha očitkov. Njen glas je postal vrščeeč, da je prekričal nežni, žalostni glasek deklice.

„Kajne, dedek, da se ne boste odpeljali proč, kajne, da boste ostali?“ je prosilo prestrašeno dekletce. Starček pa ni odgovoril. V zadregi se je prestopal in božal vnujino po zlati glavicici. Tudi jaz sem bil nervozen in mi je bilo nerodno.

„Dobro veste, da so časi težki. Ne morete zahtevati, da bi vas mi preživljali – saj vam v sirotišnici dajejo hrano in skrbijo za vas. Od nas ne morete ničesar več terjati.“

Potem se je skoraj sovražno obrnila k meni.

„Mi je prav vseeno, kdo ste, ampak, če ste ga pri-

SLUČAJNO sva se srečala in izmenjala nekaj besed. Bil je zelo zelo star mož, a bister in prijetnega značaja. Roka se mu je tresla, ko mi je podajal fotografijo. Imel jo je skrbno zavito v modrem papirju.

„To je moja hči in njeno najmlajše dete – tu na levi. Tako lepe zlate laske ima ta angelček...“ je govoril z glasom, polnim ponosa. Z drgetajočim kazalcem je kazal na deklico na levi strani fotografije. Za druge, ki so bili na sliki, se sploh ni zmenil: mož poleg žene je bil gotovo njegov zet, ostali pa njegovi vnuki.

„Farmo imajo. In ravno na obisk k njim sem namenjen,“ je pristavil.

Povedal je ime kraja, kakih štirideset milj od tu.

„Moja pot gre skoraj mimo. Če hočete, samo prisedite, pa vas popeljem na njihovo farmo,“ sem se mu ponudil.

„Zelo rad,“ so se mu zasvetile prijazne oči, „toda ali vas ne bom preveč zadrževal?“

„Kar k meni v avto, očka,“ sem ga pozval, odprla vrata vozila in mož je oprezno vstopil ter sedel kraj mene.

Precej časa sva molče vozila. Kmalu pa sem opazil, da je tujec postal nekoliko nemiren, kot bi se pripravljal, da bi mi nekaj povedal. In že je začel:

„Moj Bog, kako lahko se dananes potuje. Če se spomnim, kako sem v svojih mladeniških letih po teh krajih nešteto krat gonil cele črede govedi... Ti travniki so se mi zdeli tako veliki, naravnost velikanški. Dananes pa kar zletimo mimo njih in že jih ne vidimo več...“

Pritrdil sem mu, da je v prometu res velik napredek.

Zamislil se je, potem pa počasi povedal: „Moj brat, ki je svoj čas z menoj krave pasem, je umrl – tam daleč v Oklahomi. Včeraj sem dobil sporočilo.“

„To je žalostno.“ Nisem vedel, kaj reči.

„Ko se postaramo – moramo vsi tja...“ je počasi skoraj zlogoval.

peljali, ga tudi spet odpeljite!”

Starčku je bilo dovolj. Brez besede je postavil deklico na tla in se s težkimi koraki vrnil k avtu.

Pognal sem, da so zaječale gume.

Ko sva se pripeljala na cesto, me je starček žalostno pogledal: “Prosim vas, ko bova tako daleč, da naju ne bodo več videli, ustavite avto! Pojdem peš nazaj v mesto.”

“Ne, ne, očka, peljal vas bom nazaj, kjer sem vas pobral.”

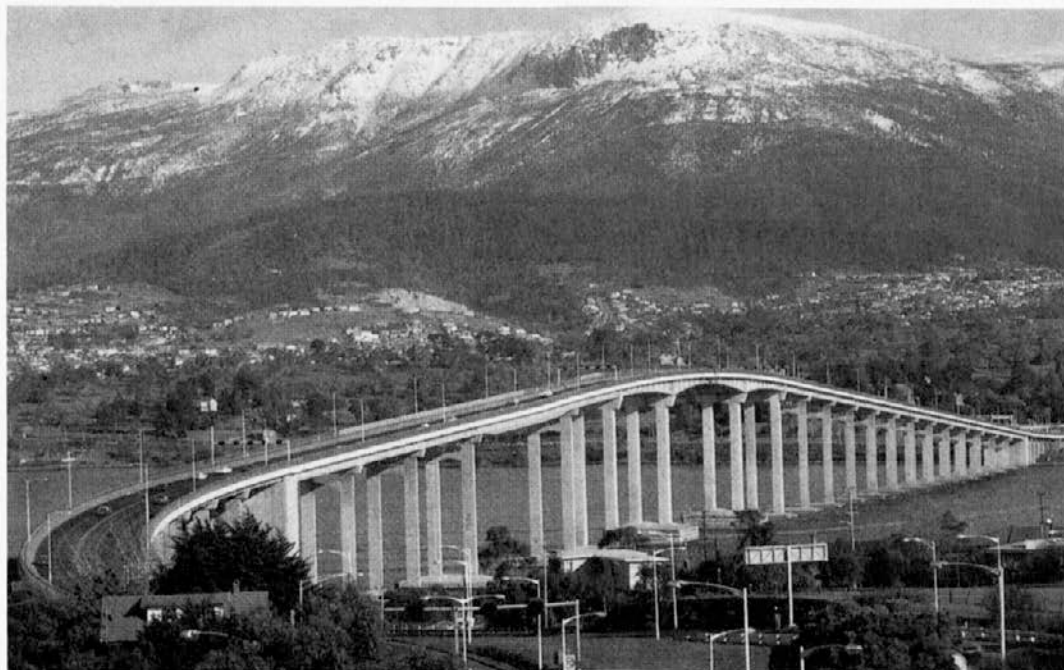
Hvaležno me je pogledal, potem pa se obrnil k

oknu, da bi ne videl njegovih solznih oči.

Molčala sva do mesta.

“Potrebujete kaj denarja?” sem vprašal, ko sem ustavljal avto in segel v žep po denarnico.

“Ne, ne potrebujem, pa vseeno hvala!” je odgovoril in že lezel iz avta. Potem se je obrnil in mi povedal: “Veste, brat, o katerem sem vam pravil, da je umrl, mi je zapustil petdeset tisoč dolarjev. Saj zato sem se napotil k hčerki, da bi ji to sporočil. A po takem sprejemu sem se prepričal, da sem pri njih odveč . . .”

Tasmansko glavno mesto Hobart z znamenitim mostom in zasneženim Mt. Wellingtonom v ozadju

NAŠA PESEM

Stara, kakor rod slovenski
naša pesem je . . .
V njej nam svoje misli, želje
narod izpove.

Pelje nas nazaj v čase
prejšnjih lepih dni,
opominja, da ostali
zvesti njej bi vsi.

Nam prepeva o mladosti
iz otroških let,
ona ve za vse mišljenje
fantov in deklet.

Z nami gre pod vaško lipo,
v širni božji svet,
nam opeva vinsko trto
ter spomladni cvet.

Vriska, žalostna postane:
“Hiša očina . . .”;
nežno, nežno nam zapoje:
“Rožic ne bom trgala . . .”

RUDI VOUK

Narod kliče tudi nas

ENOSTRANKARSKI komunistični sistem je oblastno zatrl in onemogočil vse drugače politično misleče in jim vsa desetletja po vojni vsiljeval svoje lastne odločitve. Zato ves ta čas ni bilo javne politične kontrole nad nosilci odločanja in nad silami vladanja. Tak družbenopolitični sistem se je izkazal v celoti za neučinkovitega.

Tudi danes, ko je nastala cela vrsta novih alternativnih političnih skupin, nobena od teh ne more biti samostojna, ampak so vse obvezno vključene v Socialistično zvezo delovnega ljudstva (SZDL), s tem pa so avtomatsko pod popolno kontrolo Zveze komunistov.

KAKO IZBORITI SUVERENOST SLOVENSKEMU NARODU?

Za to se zavzema slovenska politična alternativa, ki je sicer razdeljena na več skupin, vendar imajo te mnogo skupnega. Zato navadno nastopajo skupaj. Želijo ustvariti in razviti sistem političnega pluralizma, ki je primeren Evropi: s parlamentarno demokracijo, s svobodnimi volitvami, z zdravo tržno ekonomijo, z možnostjo zasebnih iniciativ, s pravno državo, s spoštovanjem človekovih pravic in svoboščin, z dejanskim demokratičnim državnim redom. Želijo se približati in pridružiti evropski skupnosti.

V tej perspektivi konkretnega delovanja so že nekaj zadnjih let nastajale pobude, gibanja, zahteve: gibanje za civilno družbo, mirovno gibanje, gibanje za zaščito okolja in narave, gibanje nove duhovnosti, gibanje za pravično sodstvo, gibanje za civilno služenje vojaškega roka. Zveza socialistične mladine se je bistveno preokrenila v odločno kritično in reformistično organizacijo z revijo *Mladina*, ki radikalno razkrinkava vse politične tabuje. Izredno pomembno delo je izvršila *Nova revija*. Intelektualci pri *Novi reviji* so prvi začeli teoretično in praktično snovati zamisli za nove politične stranke. Veliko zaslug za razširitev političnega prostora ima Društvo slovenskih pisateljev in prav tako slovenski Pen klub.

Alternativni Odbor za zaščito človekovih pravic ima okrog 100.000 posameznih in več od 1.000 kolektivnih članov. V demonstracijah tega odbora je sodelovalo skupaj 70.000 ljudi. Z zadnjo – prepovedano – demonstracijo, ki so jo potem kljub prepovedi izvedli kot razširjeni občni zbor vseh alternativnih političnih organizacij, pa 80.000.

V zadnjih mesecih je v Sloveniji nastala vrsta novih političnih organizacij: Slovenska kmečka zveza, Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Krščansko socialno gibanje. Vse te skupine imajo dokaj podobne programe. Pod pritiskom oblasti pa morajo obvezno vse biti vključene v SZDL. To pa pomeni, da ima še vedno Zveza komunistov v rokah vso oblast in patronat nad celotnim političnim dogajanjem.

Slovenskemu gospodarstvu je jasno, da mora obvezno stopiti na pot tržnega gospodarstva. Do tega pa lahko privede samo dejanska politična demokracija. Njo pa je mogoče uresničiti samo z zamenjavo sedanjega političnega sistema (*Prim. Ivan Urbančič, Slovenske predstave o političnem redu v Jugoslaviji, v: Nova revija 1989, 83–84, marec-april, 582–583.*)

Zveza komunistov Srbije s svojim nacionalnim voditeljem Slobodanom Miloševićem v zadnjem letu izredno agresivno nastopa s svojimi velikosrbskimi načrti. Podredila si je takorekoč zvezno oblast in z njevo vojsko in policijo nasilno ustavno poenotila Srbijo tako, da si je popolnoma podredila Vojvodino in Kosovo, za svoja satelita je uspela pridobiti tudi Črno goro in Makedonijo. Ves čas pa kaže tudi brutalno težnjo po ukrotitvi Slovenije in s tem vse Jugoslavije. Slovensko politično vodstvo se temu upira, vendar ne radikalno. Obnaša se zelo popustljivo. Zato se za rešitev slovenske suverenosti in prazvaprav šele za njeno uresničitev čutijo zadolžene alternativne politične skupine.

Te skupine so 8. maja objavile Majniško deklaracijo 1989, ki jo sedaj podpisujejo po vsej Sloveniji.

Torej hoče slovenski narod sam odločati o tem, ali bo še naprej ostal v Jugoslaviji ali ne. Biti hoče suveren narod.

Cerkev vse to dogajanje spremlja s simpatijo. Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski pokrajinski škofovski konferenci že dalj časa objavlja svoja stališča k posameznim pomembnejšim političnim dogodkom in problemom. Enoumno se zavzema za prodor političnega pluralizma, demokracije, narodne suverenosti zoper centralistični unitarizem ter za uveljavitev vseh človekovih pravic.

Vendar pa Cerkev noče biti kreator dnevne politike, pač pa sproti daje etična pojasnila in pobude.

Pred kratkim je bilo ustanovljeno tudi politično gibanje s krščanskim imenom: Slovensko krščansko socialno gibanje. To gibanje ni v ničemer podrejeno cerkvenemu vodstvu. Politika je avtonomno področje laikov, pravtako krščanskih laikov, kar jim Cerkev priznava. Svetovna Cerkev je to izrazila na drugem vatiškem koncilu. Zato tudi slovensko cerkveno vodstvo ostaja v distanci od vseh političnih skupin. Krščanska politična skupina zato v cerkvenem vodstvu ni privilegirana. Slovenski krščanski laiki so namreč vključeni že v vse različne alternativne politične organizacije. To je stvar njihovega svobodnega odločanja. V več aletrnativnih političnih skupinah imajo krščanski laiki visoke položaje. Tako je živo angažiran kristjan Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze. In pravtako predsednik Sveta Slovenske demokratske zveze prof. dr. France Bučar.

Osnovni razlog za ustanovitev posebne krščanske politične skupine je dejstvo, da se gotovo nobena druga skupina ne bo popolnoma radikalno zavzemala za vsa krščanska etična načela v družbenem življenju. Zato mora biti prav to poslanstvo za krščansko politično skupino osnovno.

Pred drugo svetovno vojno so bile različne krščanske politične skupine med seboj v hudih sporih. Danes pa so že spet kristjani raztreseni po vseh alternativnih političnih skupinah. Za cerkveno vodstvo to pomeni posebno nalogo. In pravtako za vsako posamezno cerkveno občestvo. Cerkev mora in bo morala vedno bolj zedinjati med seboj kristjane najrazličnejših političnih opredelitev v eno krščansko versko občestvo, v katerem se bodo vsi počutili enake in enako-pravne, zedinjene v medsebojni krščanski ljubezni, čeprav politično mislijo različno.

Tako bo Cerkev združevalna duhovna sila družbene življenja, ki bo kar največ pripomogla k suverenosti posameznika in vsega slovenskega naroda in mu s tem zagotavljala nadaljni obstoj.

MORALNA KRIZA PRETI FIZIČNO UNIČITI NAŠ NAROD. KAKO GA REŠITI?

NAJHUJŠA moralna okvara, ki jo je komunistični režim povzročil v slovenskem narodu v desetletjih po vojni, je **strah**, ki je prepojil jedro človeka in človeško osebo razpolovil v en del za javno sfero življenja in drug del za privatno sfero življenja. Javna sfera je bila ateistična, privatna pa pri mnogih ljudeh religiozna. Še danes so verni ljudje, za katere okolica v službi ne ve, da so verni. Ves čas po vojni je Cerkev vzgajala ljudi, da si ne smejo pustiti razklati svoje osebnosti in da je treba pred vsemi iskreno priznavati svoje prepričanje. Na teoloških predavanjih za študente in izobražence smo že pred osemnajstimi leti začeli govoriti

kritično o družbenopolitičnem dogajanju. Vsako leto sem se moral kot organizator in urednik pregovarjati z oblastmi glede natisa teh predavanj v knjigi. Toda ljudje so se ob tem živo prebujali. Omogočili smo jim, da so nam v dvorani na lističih anonimno postavljali vprašanja. In prav zaradi tega bosta kmalu potekli že dve desetletji od začetka alternativnih družbenih razmišljanj, povezanih s krščansko vero in katoliško Cerkvijo. Komunisti so nam očitali, da se pogovarjamo "za družbenim plotom", vendar smo se še naprej pogovarjali.

Katoliška Cerkev v Sloveniji se danes lahko veseli, da ima njen dolgotrajni boj zoper strah v tej družbi danes že veliko število somišljenikov in soborcev v slovenski politični alternativni. Veliko ljudi že je danes, ki se počutijo svobodne in javno povedo, kaj so, kaj mislijo, kaj hočejo. V tem dejstvu vidimo moralni dvig naroda, ki ga je treba čim bolj razviti.

Moralni dvig naroda lahko vidimo tudi v tem, da se veliko število ljudi javno zavzema za človekove pravice. Doslej se je skupaj 80.000 ljudi pridružilo javnim demonstracijam za spoštovanje človekovih pravic v družbi. Izjavo zoper poseg vojske in policije na Kosovu in za spoštovanje človečanskih pravic v Jugoslaviji pa je podpisalo več kot polovica Slovencev.

Slovenija ima še danes pozitivno gospodarsko bilanco. Edina od jugoslovanskih republik in pokrajin. Hrvat dr. Zvonko Lerotić to uspešnost Slovencev razlaga za naslednjimi lastnostmi Slovencev: odgovornostjo, delovnimi navadami, sposobnostjo, proizvodnostjo, koncentracijo, racionalnostjo, ukoreninjenostjo v evropski kulturi in civilizacijsko distanco v odnosu do manj sposobnih (*Prim. Naši razgledi, 12. 2. 1988.*).

Vendar pa na žalost v Sloveniji prav tako deluje smrtno nevarno moralno razdejanje, ki preti kar uničiti slovenski narod. Tri vnebovpijoče temeljne moralne okvare grozijo danes uničiti slovenski narod: **ubijanje nerojenih otrok, razdiranje zakonov in samomori.**

PRENEHATI JE TREBA POBIJATI NEROJENE OTROKE

Letopisi Zavoda za zdravstveno varstvo SR Slovenije objavljajo srhljive številke, ki kažejo, kako slovenski starši vedno pogosteje zapadajo grehu umora nerojenega otroka. Pred popolno sprostitvijo zakonodaje glede tega umora v letu 1977 je bilo približno polovico manj umorov nerojenega otroka kot rojstev. Leta 1987 pa je bilo ob okrog 26.000 rojstvih kar okrog 23.000 umorov nerojenih.

V Sloveniji se danes javno zgražamo nad staliniškim pomorom razoroženih domobrancev brez sodbe leta 1945. Vendar je bilo njihovo število manjše od današnjega števila v enem letu pomorjenih ne-

rojenih nedolžnih otročičkov. Tako slovenski narod danes izvršuje strašni krvavi zločin nad lastnim zardom. In ta zločin staršev nad njihovimi lastnimi otroki se vedno bolj stopnjuje. Kazen za ta zločin bo nezogibna. Vsak grešnik bo moral sam preživljati dramo pekla v svoji duši. Slovenski narod pa po zmanjšujočem se številu živorojenih otrok vidno leze v narodno smrt. Tako se od leta 1979 dalje neprekinjeno zmanjšuje število živorojenih otrok. V letih 1976 do 1980 je bilo vsako leto približno 30.000 rojstev. Od leta 1980 dalje pa število rojstev pade vsako leto za 1.000.

Starši, Bog z ljubeznijo po vas ustvarja nove ljudi. Sodelujte z Njim z vašo ljubeznijo! Takoj prenehajte ubijati svoje nerojene otroke. Premagajte skušnjavo po zgolj materialnem ugodju. Molite za velikodušnost, za ljubezen, za otroke. Posnemajte Boga, ki nas je ljubil pred začetkom sveta. Tako tudi vi ljubite svoje otroke še pred njihovim spočetjem in pred njihovim rojstvom. Kadar vam je težko, radi glejte na Križ in po Jezusovem zgledu svoje trpljenje preustvarjajte v ljubezen s tem, da ga darujete za svoje otroke.

Tisti starši, ki so zagrešili greh umora nerojenega otroka, pa ga resnično obžalujejo, navadno v skesanosti in ljubezni v Bogu prosijo svojega nedolžnega mučenčka za odpuščanje. Naj sklenejo, da bodo na mestu njega dali življenje novemu otroku ali dvema novima otrokoma za enega umorjenega. Obžalovanje in zakrament sprave namreč zahteva tudi spreobrnjenje.

Bog je Ljubezen. Zato je tudi tako ustvaril, da naj bi bili spočeti v ljubezni, rojeni v ljubezni, vzgajani v ljubezni; zemeljsko življenje naj bi preživeli v ljubezni in prek vrat smrti stopili v večno kraljestvo popolne Ljubezni v Bogu in med seboj. S tem božjim načrtom odločno sodelujmo in bomo rešeni. In rešen bo naš slovenski narod.

V ISTEM DUHU JE TREBA ZAUSTAVITI LOČEVANJE ZAKONOV

Na Slovenskem se civilno loči 35 odstotkov zakonskih parov. Torej več kot ena tretjina. Kjer se ruši družina, tam se ruši narod. Za rešitev današnje slovenske družine in s tem naroda je izrednega pomena obnova verskega življenja v družini: z vsakdanjo skupno družinsko molitvijo, medsebojnim odpuščanjem, redno udeležbo pri nedeljski sveti maši, s spontanimi verskimi pogovori med člani družine ter medsebojnim spodbujanjem za krščansko življenje.

ZAUSTAVITI JE TREBA PLAZ SAMOMOROV

Grozljivo je dejstvo, da povprečno 700 Slovencev na leto naredi samomor, torej povprečno dva na dan, čeprav približno 600 samomorilcev na leto bližnji rešijo. Samomor je po svojem bistvu ateistično dejanje, ki računa z uničenjem in ne z večnim življenjem. Anketa je pokazala, da je med 21. in 50. letom 35 odstotkov Slovencev nagnjenih k samomorilnim mislim. Če bi ljudem uspelo odstraniti samomorilne misli, bi preprečili tudi samomore. Treba se je torej truditi za nesebično ljubezen do bližnjega. Molitev in opravljanje dobrih del za druge ter vsakdanje odpuščanje tudi najhujših krivic bo prav gotovo zmanjševalo nevarnost samomora.

+ + +

Pristno krščansko življenje lahko izredno pripomore k izoblikovanju osebnostno suverenih posameznikov, ki bodo zmožni doseči tudi svojo družbeno suverenost in suverenost slovenskega naroda skupaj z drugimi. Pristno krščansko življenje pa lahko izkorenini pravtako tri velike pregrehe, ki pretijo uničiti slovenski narod.

Vse premoremo v Njem, ki nam daje moč!

DR. RUDI KONCILIJA

Naše
narodno
svetišče —
bazilika
MARIJE
POMAGAJ
na Brezjah

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

+ Še zdaj ne morem zadovoljiti zanimanja mnogih, ki sprašujejo, kako je izpadel tribunal o dovoljenju zidave našega Doma počitka m. Romane ob cerkvi. Tudi sam bi že rad vedel za odločitev, enako vseh pet zaupnikov. Žal bo treba čakati še do prihodnje številke. Drugi dan tribunala je sicer v redu potekel dne 31. avgusta in predsednik je zaključil zadevo, dokončna odločitev pa še ni padla. Računamo, da bomo za uspeh ali neuspeh zvedeli proti koncu tega meseca. Bog daj in Mati božja, da bi sodniki odločili v naš prid. Molimo v ta namen, saj je zadeva za našo melbournsko skupnost zelo važna.

+ Krsta smo imeli dva. Prvi je bil dne 12. avgusta pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew. Krstna voda je občila prvorojenko mlade družinice Petra Bračka in Kelly Louise McGrath, ki si je ustvarila svoj domek v okraju Nunawading. Klicali jo bodo **Marissa Danielle**. — Drugi krst pa smo imeli med redno slovensko mašo na drugo avgustovo nedeljo (13. avg.) v Geelongu. Daniel **Gorup** in Ildiko r. Loosz sta dobila novega družinskega člana, ki mu je ime **Peter Šandor**. Gorupovi živijo v Hamlyn Heights.

Oba očeta sta že v Avstraliji rojena. In zdi se mi, da sem ju prejšnji teden krstil . . .

Čestitke obema družinama, malčkoma pa obilo božjega blagoslova v življenju!

+ Poroke ta mesec v naši cerkvi ni bilo nobene, pač pa bi rad omenil dva nova zakona sinov naših družin, ki sta bila sklenjena v tem času.

Dne 2. septembra sta si v St. Carthage's Church, Parkville, obljubila zvestobo **Robert Roeder** in **Helen Kavanagh**. Ženinova mama je Boletova Neva, hči letošnjih zlatoporočencev Silva in Marcele Bole, naše

ljudske pesnice. — Naslednji dan, 3. septembra, pa sta si v župni cerkvi v Flemingtonu (St. Brendan's) podala roke kot mož in žena **Robert Lesnjak** in **Sue Schipano**. Ženinova starša sta Stanko in Ana Lesnjak iz North Noble Parka in zlasti med Planičarji dobro poznana.

Naj dobri Bog spremlja mlada para s svojim blagoslovom!

+ Iskrena hvala vsem, ki ste se me spomnili ob Očevstvomskem in tudi rojstnem dnevu. Letos se ga nekako ni dalo skriti kot mnoga druga leta. Z letošnjim rojstnim dnevom sem namreč postal — upokojenec. To sicer ni nič posebnega, le očitno opozorilo, da starost res že sedi na hrbtu. Gotovo pa ne pomeni pokoja, saj se mi zdi, da je z leta v leto več dela . . .

Zahvalim se dobrotnikom, ki so na tihem zbrali sredstva in mi kupili ortopedsko posteljo. Če sem pravilno zvedel, gre največja zasluga Smrdelovi Anici, zato njej posebna zahvala! Že pred nekaj leti je taka "akcija" stekla, a takrat je bila izdelava take postelje še v začetkih in zato precej draga zadeva. Ko sem zvedel za namero, se mi je posrečilo stvar obrniti in nabrani denar dati prepotrebnemu Skladu za bodoči Dom počitka. Zdaj pa sem za dar zvedel šele, ko je postelja že stala sredi naše govorilnice. Bog povrni vsem! Čas spanja ni sicer nič daljši, a moram priznati, da zdaj zares odlično spim.

+ Tik pred Marijinim praznikom, v ponedeljek 14. avgusta, je v bolnišnici melbournskega okraja West Footscray zapustila solzno dolino **MARIJA LAVRENČIČ**. Bila je lepo pripravljena, saj je zelo cenila, da smo ji sleherni mesec ob priliki maše v St. Albansu prinesli sveto obhajilo. Dolgo je bolehal na srcu, ki je končno odpovedalo. A kljub bolezni ni znala mirovati: njene roke so kar naprej delale kako ročno delo.

Blaga pokojnica je bila rojena 31. avgusta 1913 v Podbeli pri Breginju, v Lavrenčičevi družini. Leta 1934 se je poročila s Hermanom istega priimka, doma iz Logja. Sedemletni sinko se jima je ponesrečil z granato, obe hčerki pa sta s starši leta 1947 prišli v Italijo. Z družino je bila tudi Marijina ostarela mati in Hermanov oče. Dve leti so v Italiji čakali na izselitev in so medtem pokopali mater. Nato so emigrirali v Avstralijo in se ustalili v Melbourne, najprej v okraju Collingwood, nato na lastnem domu v Braybrooku. Po moževi smrti leta 1970 je bila pokojnica pri hčerki Vidi v Rosanni, po njeni smrti pred nekaj leti pa pri hčerki Veri v St. Albansu. Pogrebna maša je bila v četrtek 17. avgusta v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu, pokopali pa smo pokojno mamo na Memorial

Park v North Altoni, kjer bodo njeni zemski ostanki čakali vstajenja, R.I.P. Iskreno sozalne domačim!

V sredo 23. avgusta pa je po težki in večmesečni bolezni zaključila svojo zemsko pot ANTONIJA BRNE. Umrla je na svojem domu v North Altoni, kjer je na dan smrti še pri polni zavesti prejela svete zakramente. Pokojnica je bila doma iz Podgraj pri Ilirski Bistrici, kjer je bila rojena 30. aprila 1929 v družini Baričič. Leta 1951 se je poročila z Antonom Brnetom iz Zabič. Družina je emigrirala v Avstralijo leta 1969. Od treh otrok je Anica že pokojna, Marija in Stojan pa sta si že ustvarila svoji družini.

Rožnega venca ob krsti v naši cerkvi na nedeljo 27. avgusta zvečer se je udeležilo veliko število znancev, enako pogrebne maše naslednji dan. Nato smo krsto spremili na keilorsko pokopališče, kjer je blaga pokojnica dobila zadnji domek na tem svetu. – Naj dobri Bog potolaži domače, mami pa da večni pokoj!

+ Letošnja **Očetovska proslava** na prvo septembrsko nedeljo je lepo uspela in zahvala vsem, ki ste kakorkoli sodelovali, naj bo na odru ali pri postrežbi. Nastopili so otroci Slomškove šole s prizorom, deklamacijami in petjem, Glasniki in naša folklorna skupina "Rožmarin". Prijetno so zaigrali Petelinov Franci ter oče in sin Kojc. In Plesničarjev Marko je bil po dolgem času spet na odru, da je spremljal s harmoniko nečaka in nečakinjo. Simon Grilj pa je spremljal s harmoniko posebno plesno in pevsko zabavno točko v narodnih nošah (ženskih in moških), ki so jo pripravile očetom žene, od katerih mnoge še niso bile nikoli na odru.

Prostovoljne prispevke (330 dolarjev) pri vходу smo tokrat namenili fondu za študij slovenskega jezika na Macquarie univerzi v Sydneyu.

+ Ne morem še poročati o dnevu upokojencev in o uspehu Walkathona, kakor tudi ne o praznovanju ob-

letnice Baragovega doma. To srečanje bivših Baragovcev in njih družin bo **na soboto 23. septembra zvečer** in še enkrat vabim vse k udeležbi. Čim več nas bo, tem bolj bo prijetno. Ansambel Karantanija bo poskrbel za domače melodije. Na družabnem večeru ste dobrodošli tudi cerkveni pevci, Glasniki, člani folklorne skupine in ministranti s starši ter vsi, ki kakor koli sodelujete pri delovanju našega središča.

+ Na **prvo nedeljo v oktobru (1. okt.) ob 2.30 je v stolnici sv. Patrika vsakoletna škofova maša raznih narodnosti**, ki tvorijo versko skupnost melbournske nadškofije. Tudi mi bomo tam z narodnimi nošami in zastavami. Po bogoslužju bo čajanka v dvorani stolničnega centra. Kot ostale narodnosti smo tudi mi naprošeni, da prinesemo kaj domačega peciva. Vsaka narodnost ima svojo mizo dobrot, ki so na razpolago za pokušanje ob čaju ali kavi.

+ Dva avtobusa odhajata od nas prvi teden oktobra proti Adelaidi na letošnji **Mladinski koncert**. Je še nekaj mest praznih. Glasnike in člane folklorne skupine "Rožmarin" stane vožnja deset dolarjev, drugo bo pokrito iz skupne blagajne. Za ostale stane vožnja 65 dolarjev, za upokojence in otroke pa le 55 dolarjev. Prenočišč je nekaj na razpolago pri tamkajšnjih rojakih, rezervirali pa smo tudi mesta v motelu. Cena je 30 dolarjev na osebo za dve noči. – Odhod bo v petek 6. oktobra zjutraj ob 6.30 izpred cerkve, vrnitev pa je predvidena za nedeljo okrog enajste ure zvečer.

+ P. Toni, ki odhaja na novo službeno mesto v Ljubljano in študij slavistike na ljubljanski univerzi, bo odletel iz Melbourn 11. oktobra. Ker bo v nedeljo pred odhodom na koncertu v Adelaidi, bo za mnoge edina prilika poslovitve na nedeljo 1. oktobra pri oz. po deseti maši. – Naj mu izrečem tudi tu zahvalo za skoraj triletno delo in srečno pot! Bog s teboj, Toni!

Prizorček
otrok
melbournske
Slomškove
šole
na letošnji
Očetovski
proslavi

IZPOD TRIGLAVA

“TRIGLAVSKI ŽUPNIK” – Jakob Aljaž je dobil ob priliki stoletnice prihoda na Dovje, kjer je župnikoval dolgih 38 let, tri metre visok spomenik. Odkrili so ga 27. avgusta na Dovjem, akcijo zanj pa je začel in srečno izvedel sedanji dovški župnik Urbanija. Kip je izdelal beograjski kipar Njeboša Mitrič.

A najlepši Aljažev spomenik pa že dolgo stoji: to je Aljažev stolp vrh očaka Triglava, ki je bil njegova zamisel ter je z njo dovški župnik poudaril, da je Triglav slovenski in bo slovenski tudi ostal.

Ob mislih na Aljažev stolp: zadnje fotografije z vrha Triglava kažejo, da na Aljaževem stolpu ni več rdeče zvezde, ki ga je “krasila” vsa povojna leta. Njegova stožčasta streha ima slovensko zastavico, ki vsemu svetu priča, da se deželi pod Triglavom morda le obetajo boljši časi . . .

OGLEJ je bil dolga stoletja versko središče, pod katerega je svoj čas cerkveno-pravno spadal dobršen del slovenskega ozemlja. Letos je tam do srede oktobra odprta arheološka razstava o zvezah med Oglejem in Ljubljano v obdobju od prazgodovine do srednjega veka. Razstavljenih je 800 eksponatov iz ljubljanskega Mestnega muzeja.

SREČANJE TREH DEŽEL je bilo letos spet pri Mariji Pomagaj na Brezjah in sicer v soboto 19. avgusta. Poleg slovenskih romarjev od doma in obeh zamejstev je priromalo na Brezje precej nemško govorečih Avstrijcev, z druge strani pa so prišli Italijani in Furlani. Bogoslužje in petje je potekalo v štirih jezikih. Iz celovške in videmske škofije so prišli romarji s svojimi zbori, za slovensko petje pa so poskrbeli združeni pevski zbori gorenjskih župnij.

Enotna misel letošnjega srečanja je bila: **MIR V PRAVIČNOSTI**. Romanja se je udeležilo nad 4000 vernikov, sedem škofov in nad sto duhovnikov. Zbor somaševalcev je vodil ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Kot veliki pobudnik tega razveseljivega srečanja treh dežel je na koncu svojega nagovora dejal:

“Moja iskrena želja je, da bi vsi, ki ste prišli na srečanje treh dežel, vzeli s seboj novo upanje in novo veselje in da bi za to pridobili še druge. Samo v taki svobodni odločenosti in osebnem prepričanju bomo mogli graditi novo Evropo bratstva, enakopravnosti in svobode in utrjevati mir v pravičnosti ter zidati **EVROPSKO HIŠO**, v kateri se bodo vsi dobro počutili.”

NA SVETIH VIŠARJAH je bilo v nedeljo 6. avgusta prvo slovensko evropsko srečanje, ki ga je organiziral Svet slovenskih katoliških laikov zahodne Evrope. Udeležba je presenetila tudi največje optimiste, saj se je zbralo nad 500 Slovencev iz vseh delov Evrope, pa tudi prekooceanske dežele so imele svoje zastopnike. Avstralijo je zastopal p. Valerijan Jenko.

Somaševanje petnajstih duhovnikov je vodil koprski škof dr. Metod Pirih, ki je pri slovenski škofovski konferenci odgovoren za Slovence po svetu.

Predsednik Sveta slovenskih katoliških laikov zahodne Evrope je dr. Branko Zorn iz Pariza, tajnik pa Peter Curle iz Belgije, ki je na koncu maše navzročje seznanil s cilji in delom združenja.

Poročilo tega srečanja konča takole: Ob pesmi in vrisku se je srečanje Slovencev na Višarjah nadaljevalo do večernih ur in se končalo s sklepom, da bodo takšna srečanja odslej redno vsako leto.

V RADOVLJICI, rojstnem kraju **Antona Tomaža Linharta**, se že nekaj časa pripravljajo na praznovanje Linhartovih jubilejev. Letos namreč mineva dvesto let od prve uprizoritve slovenske ljudske komedije **Županova Micka**, prihodnje leto pa bo dvestoletnica Linhartovega najboljšega dramskega dela **Ta veseli dan ali Maticek se ženi**. Nato bosta sledila še dva jubileja: leta 1992 bo minilo dvesto let od zasnovanja slovenskega ljudskega založništva, leta 1995 pa dvesto let od Linhartove prezgodnje smrti. V slovenski kulturi bodo to leto razglasili za Linhartovo.

SEDEMDESETLETNICO je praznoval v Ljubljani Zavod za slepo in slabovidno mladino. Proslavili so jo s slavnostno akademijo, na kateri so tudi podelili državna odlikovanja in razna druga priznanja sedanjim in nekdanjim uslužbencem.

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA v Celovcu se med počitniškim časom posebej posveča tudi ohranjanju slovenskega jezika. Že pred poletno šolo slovenskega jezika, ki jo že več let prirejajo v matični domovini, so na zamejskem Koroškem organizirali tečaje slovenskega jezika za otroke naših izseljencev. Letos pa so poskrbeli tudi za svojo zamejsko mladino, saj je ohranjanje materinega jezika v narodni manjšini dokaj naporno. Organizirali so tritedenske “jezikovne počitnice” v Novem mestu. Otroci – bilo jih je 24 – so stanovali po družinah, ki imajo otroke približno iste starosti. Tako so se lažje med seboj zblizali, se igrali, pogovarjali, peli, šli na izlet ali sprehod v naravo. Za učni del sporeda so poskrbele učiteljice osnovne šole Grm. V spored počitnic so vključili tudi ogled Novega mesta od kapiteljske cerkve do Jakčeve galerije, pa tudi izlet na Trško goro, v Kostanjevico, Pletertej ter Šmarješke in Dolenjske toplice.

Celovška Krščanska kulturna zveza je imela tovrstne počitnice v Sloveniji že vrsto let v načrtu, a razmere takrat še niso bile zrele za kaj takega. Nekateri pravijo, da je morda še zdaj prekmalu, a splošno mnenje je, da so te prve "jezikovne počitnice" dobro uspele. Ko so bile že v teku, so jim tudi sredstva družbenega obveščanja namenila precej pozornosti.

Zakaj pa so Korošci izbrali ravno Novo mesto za tovrstne počitnice? Zastopnik KKZ in neposredni voditelj skupine koroške mladine Franc Tomažič je odgovoril takole: Izvedenci za jezikovna vprašanja so nam dejali, da prav v Novem mestu in okolici govorijo najbolj čist slovenski jezik, ljudje pa so odprti in družabni, gostoljubni in plemeniti. Torej vsestranska šola za našo koroško mladino . . .

PRIMORSKI SLOVENC se bodo morda spomnili iz kratic sestavljene besede TIGR (Trst – Istra – Gorica – Reka), ki je predstavljala slovensko iredentistično narodno organizacijo, ki je začela delovati po prvi svetovni vojni v slovenskih krajih, zasedenih po Italiji. Tajna organizacija se je borila proti italijanskemu fašizmu, a kot beremo v zamejskem Katoliškem glasu, bi ji zdaj radi dodali tudi "levičarske revolucionarne ideje". O tej organizaciji se tudi v Sloveniji zadnje čase sme več pisati, a vedno le v okviru partije, kar pa je navadna zgodovinska potvorba. Dejansko komunistična partija ves čas o TIGR-u ni hotela niti slišati, ker ji ideološko ni odgovarjal. Partija tudi molči o Tigrovcu Danilu Zelenu, ki je padel ob italijanskem napadu na lovsko kočjo na Dolenjskem v maju 1941, ko še ni bilo ne OF in ne partizanov. Ravno nasprotno: partija je takrat še z molkom sodelovala z okupatorjem, ker je bil še v veljavi Stalinov dogovor s Hitlerjem. Lahko celo rečemo: če bi TIGR vodil naše narodno-osvobodilno gibanje, bi najbrž ne bilo revolucije in njenih nepotrebnih žrtev, današnje slovenske meje pa bi bile zelo verjetno vse drugačne in pravičnejše . . .

GIBANJE ZELENIH je zajelo tudi našo matično domovino. "Zelenci" so imeli svoj ustanovni občni zbor ter izvolili za prvega predsednika dr. Dušana Pluta. Njih geslo je: Za zeleno Slovenijo, Jugoslavijo, Evropo, za zeleni planet! Ogrevajo se za "neonesnaženo Slovenijo zadovoljnih ljudi", zamir doma in po svetu, ki naj bo brez jedrskega orožja in brez armad, razen mirovne sile Organizacije združenih narodov.

ALBANCE so Srbi končno ukrotili v "izolacijo" in orožjem, Slovence pa hočejo vlačiti po zobeh po vsem svetu. Srbski pisatelj in Titov življenjepisec Dedijer, ki je preživel dolga leta v Sloveniji, se je zdaj obrnil proti njim. Pri Russelovem razsodišču v Oslu je ustanovil posebno komisijo, ki naj razišče in po-

trdi njegove obtožbe nad Slovenci. Po njem Slovenci grdo kršijo človekove pravice nacionalnih in verskih manjšin v Sloveniji. Zlasti se je Dedijer z vso silo znel nad "klerikalci", ki jim je naprtil vse, kar se danes dogaja v Sloveniji, od nacionalizma, šovinizma, sovražstva do Srbov, preganjanja manjšin itd.

Njemu, Srbom in komunističnim sopotnikom je očitno demokratizacija Slovenije preveč. Treba se je bilo znesti nad Slovenci – morda jih bo pa ustrahovanje ugnalo . . .

LJUBLJANSKA STOLNICA je od tal do vrha kupole pokrita z opaži, o prenovitvi njenih zvonikov pa smo že pred meseci poročali. Zdaj je na vrsti njena ostala zunanost, ki je bila tudi potrebna temeljitega posega obnove. Gradbinci iz Kranja jo bodo oblekli z novim ometom, saj stari je že dolga leta na vseh koncih odpadal. V svoji revščini je drugače veličastna stavba že precej let izstopala iz panorame slovenske prestolice. Zdaj bo temu zadoščeno in stolni župnik že tudi trka na dobra srca ljubljanskih vernikov, naj pomagajo s svojimi darovi. Stroški bodo ogromni.

V zadnjem Vodniku po Ljubljani je o stolnici med drugim zapisano, da "predstavlja ključni spomenik baročne dobe v Ljubljani kot pomembna kiparska, slikarska in arhitekturna celota". Res je že čas, da spet postane okras Ljubljane, vreden gornjega opisa.

ZANIMIVA ljubljanska prireditev, četudi jo je nedavno kopiral tudi Maribor, je bila letos spet Foto antika. Ta razstava je že dvanajstič zbrala na Trgu francoske revolucije razne domače in tuje fotografe, poklicne in amaterske. Ljubitelji fotografiranja so si lahko ogledali stare fotografske predmete, od katerih so bili nekateri tudi naprodaj. Tako je bilo kar precej barantanja, kar je zanimanje za razstavo še povečalo.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

SN

foto-slikar

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak Melbourne, Victoria **367 8405**

Sveto pismo v našem slovtvu

BOŽJA BESEDA JE ŽIVA IN UČINKOVITA

VLADIMIR TRUHLAR (1912 – 1977) je živel ne- kje na previsu med Slovenijo doma in Slovenijo v sve- tu. Obe vojni sta ga pognali z doma. Po drugi vojni je kar petindvajset let predaval na gregorijanski univerzi v Rimu. Kot profesor duhovne teologije je uveljavil novo smer duhovnosti, ki temelji na izkustvenem do- živiljanju Boga. Napisal je vrsto knjig, razprav in član- kov v raznih evropskih jezikih, ki obravnavajo to pod- ročje. Sadov njegovega dela je bil deležen tudi sloven- ski narod, saj je Truhlar pred vrnitvijo domov pripravil slovensko izdajo *Leksikona duhovnosti* (1974). Če bi kdo bral le to njegovo knjigo, bi lahko zaslutil, da Truhlar ni bil le znanstvenik - teolog. To, kar je kot duhovnik in profesor poučeval v rimskih letih, je zaslutil že v svojih dijaških letih kot pesnik.

Pri Truhlarju se duhovnost in pesništvo neprestano prepletata. Že prve pesmi, objavljene v Žaru, Domu in svetu ter drugod so bile duhovno obarvane. Vse njegove kasnejše zbirke sledijo tej usmeritvi: *Nova zemlja* (1958) in *Rdeče Bivanje* (1961) sta izšli pri SKA v Argentini, v Sloveniji pa *V dnevih šumi ocean* (1969), *Luč iz črne prsti* (1973) in po njegovi smrti še *Kri in Motnordeči glas* (1979).

Svetopisemski motivi so v Truhlarjevih pesmih do- kaj pogosti. Če vemo, kaj Truhlarju pomeni božja be- seda, se tem pesmim laže približamo. V svoji knjigi *Pokoncilski katoliški etos* (1967) razlaga, da razodetje ni le posredovanje stavkov o Bogu, ampak božji nago- vor človeku. Tako krščansko poslušanje in branje božje besede ni le sprejemanje izjav o Bogu, ampak vstop v živi stik z Bogom in v izkustveno življenje z njim. Svetopisemski pisatelji so to, kar so zapisali, preje izkusili. Resnično branje božje besede nas pripel- je do podoživljanja njegovega izkustva, ki postane na- še osebno izkustvo.

Preberite pesem *Fragmenti o desnem razbojniku*, ki je zgoraj v okvirju. Na prvi pogled je to težka, nera- zumljiva pesem. Po besedah iz Lukovega evangelija spoznamo, za kateri dogodek gre. Poskusite si priklji- cati v spomin dogodek na Golgoti in še enkrat prebe- rite pesem. Morda vas bo vznemirilo le nekaj besed. Te besede so le rahli okovi, ki priklepajo nase dosti globljo misel. Če ob besedah utihnemo in skušamo brati med njimi, se nam vse skupaj še bolj odmakne. Le Jezusove besede desnemu razbojniku – Še danes boš z menoj v raj – so jasne, žive; kot da so pravkar

FRAGMENTI O DESNEM RAZBOJNIKU /Vladimir Truhlar/

I
Srce je do kraja
razdejano.
A nobene
žalostinke
v motni
zeleni pepel,
nobenega belega klica
po Živi
Vodi.
Srce
ne ve
za svoje
razdejanje.

II
Zeleni pepel
je povišan
na križ.
Kerub usmiljeni,
brani
pred zlobo oči
to razdejanje,
grlica,
za plahutanje
svojih peruti
ga sočutno
skrij!

III
Kaj tihi
so v
zastu-
vod
akii!
IV
Še danes boš z menoj
v raj. Luka 23, 43.
Sveti razbojnik
govori:
V Tvojih besedah
je svet
Tvoja bivanja,

seme
iz Tvoje dežele,
kri
Tvoje misli,
luč
Tvojih žil.
Že so s semenom v meni,
že me v svojem vetru,
s krvjo in lučjo
pripravljajo
zate.

izgovorjene. Pesnik jih najprej posluša, potem ob njih odkrije, kako so učinkovite, kaj iz njih sledi. Biti v raj, z Jezusom in to še danes. Kdor to razume, lahko reče: "sveti razbojnik".

Ni si težko predstavljati, kaj bi izgovorjena Jezuso- va beseda pomenila nekemu, ki je tik pred srečanjem s smrtjo. Pesnik v njih odkrije posebno moč, ki jo raz- bojnik občuti kot veter, seme, kri in luč. Jezusove besede s semenom in vetrom prehajajo v razbojnika; s krvjo in lučjo ga pripravljajo zanj. Konec pesmi nam tako nazorno pokaže, kako učinkuje božja beseda. Ta beseda ne deluje samo na razbojnika in pesnika, ampak tudi na bralca, če se ji prepusti.

Truhlarjeve pesmi s svetopisemskimi motivi in tudi druge zahtevajo poseben način branja. Besede same na sebi so dostikrat le togi okvir. Razmakniti jih mo- raš in vstopiti v svet, ki se skriva za njimi. Njegove be- sede so izkustveno doživete in šele kot take ti ponu- dijo svojo misel. Misel ni le golo dejstvo, ampak se pogloblja, če si ji pripravljen slediti. Pusti ti, da jo iz- kusiš, da jo doživljaš globlje in globlje. Nazadnje zade- neš na Neskončno, Absolutno – srečaš se s Stvarni- kom.

Svetopisemski motivi, ki jih Truhlar slika v svojih pesmih, so sveži, blizu sodobnemu človeku. V pesmi *David in Duh* razkriva, kako isti Duh, ki je ob stvarje- nju vel nad vodami, vodi Davida v vseh njegovih juna- štvi. Ko se je David zapletel z Urijevo ženo, se je za-

čel trgati iz dobrotnih vezi Duha in se trgal iz njih, dokler ni ostal sam s svojo temnoplamenečo krvjo.

Ko je kri ugasnila,
je bilo tvoje srce
zemlja,
pusta in prazna,
in nad vodami
votla tišina
za izgublajočim se
šumom
Duha.

To je posledica usakega greha. Ko božji Duh zapu- sti človeka, je ta kot zemlja pred stvarjenjem – pusta in prazna.

V *Rebeki in Dekli Agari* zaslutimo, kako Bog vodi korake svojih, četudi je njegova prisotnost precejkrat nejasna.

Truhlar je cel ciklus pesmi posvetil Janezu Krstniku. *Krstnik v materi*

Ko pa je k materi
ob pregraji nad čisto govorico
stopila Marija,
se je v Duhu
prebudil in dan
...
in zatežil
k Njemu.

Krstnikovo detinstvo

...
In ni mu bilo lahko,

ko ga je nekega dne
Duh
ukazuje
vrgel v puščavo
pod raztrgane
mavrice.

Krstnik ob Jordanu

...
Duh
je bil v njegovih besedah.
...
Duh
je bil v njegovih očeh.
...

Krstnikovo pismo Kristusu

...
A ko si začel
izbirati Svoje,
da bi bili s Teboj,
si mene
obšel:
...

Krstnikova smrt

...
Izza utešenih
Herodiadinih prstov
bolj in bolj sije

*Krstnikov
povelčani
glad.*

V *Krstnikovih* pesmih zarisuje Truhlar težo službe Kristusu.

V *Prvih učencih* je ta teža drugačna, v Pavlu spet drugačna. V tej slednji je Savel od Jezusa preganjani preganjalec, – ve dokler kot Pavel ne začuti: "Saj ne ži- vim več jaz – v meni živi Kristus." Če tem pesmim res prisluhnemo, se ob njih srečamo tudi s samim se- boj, z našo poklicanostjo.

Srečanje z Neskončnim, z Absolutnim v pesmi je skrivnost. Doživljamo jo na podoben način, kakor so doživljali apostoli Jezusa po vstajenju. Truhlar v pe- smi *Jezus po vstajenju* prikazuje Jezusa, kako vstopa skozi vrata, se v hipu izmakne očem in nosi sebe v da- ljave, kakor se nosi misel... Učenci niso vedeli, da mu je zrak vel skozi telo (*Velika noč*). Podobno skri- vnost doživljata učenca v pesmi *Emavs*. Ko jima je Je- zus pri mizi dal blagoslovljenega kruha, se je

umaknil
v svoj prozorni
breztežni svet,
kjer ni noči.
kjer se dan
nikdar ne nagne,
kjer se nikdar
ne večeri.

Svet, v katerega nas vodijo Truhlarjeve pesmi, je pravzaprav svet povelčanega Kristusa. Zato lahko vsako njegovo pesem nastavimo kot školjko na uho – in iz nje "zašumi večno Morje".
P. TONE

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

DNE 20. avgusta se je vrnila z dopusta v Sloveniji sestra Hilarija, 30. avgusta pa p. Valerijan. Obema smo že izrekli dobrodošlico, pa naj bo še tu zapisana!

MOJSTRA Bruno Bolko in Stanko Slokar, ki imata znano podjetje PRIMORIE PTY. LTD., sta se s svojimi delavci res zavzela, da bo naša cerkev za letošnje žegnanje prenovljena. Dne 28. avgusta smo jo spraznili ter odstranili stari strop, naslednji dan pa že začeli z montiranjem novega. Leseni strop iz deščic kanadske cedre, povezanih v različne površine, bo pravi okras svetišča. Iz središča cerkve se bodo nad oltar z dvanajstih strani spuščale lesene letve, ki se bodo srečavale v krogu nad oltarjem, ki bo razsvetljeval in poudarjal pomen daritvenega oltarja. Pravi okras bodo tudi novi lestenci in svetilke pod postajami križevega pota. Menim, da smo našli dobro harmonijo med estetiko arhitekture in opremo cerkve. Električna dela izvajata – navdušena in za Boglonaj – naša dva mlada strokovnjaka Jenny in Henry Stariha. Sestra in brat – oba električarja.

LEPO praznovanje smo imeli za očetovski dan. Zaradi prenovitvenih del v cerkvi smo morali imeti sveto mašo v dvorani. Že pri vходу so dekleta pripela očetom rdeč nagelj, takoj po maši pa so jim fantje servirali "kačjo slino"; nato je sledil spored, ki ga je sodelavci pripravila s. Francka. Nastopili so otroci Slomškove šole; posebni pevski spored so v izredno navdušenje vseh izvedle žene. Mladi harmonikaš Rudi Črnčec je bil spet v svojem "elementu". Danica Petrič je pripeljala in sama zaplesala z otroško folklorno skupino, za konec pa je nastopila še folklorna skupina S.D.S. Nadaljevali smo s piknikom, ki so ga izredno spretno organizirali mladi: brhka dekleta so imela na skrbi kuhinjo, fantje pijačo, Švebovi fantje pa BBQ. Ob opazovanju spretnosti in elegance postrežbe se

je pri večjem omizju razživel pogovor o slovenski prihodnosti v Avstraliji. Povzemam vsebino: "Če jaz kot oče ne zaupam svojemu otroku, da vozi moj avto, kako naj mu zaupa kdo drug? Naši otroci, rojeni v Avstraliji, končujejo srednje šole in mnogi fakultete. Se pravi, da so bolj izobraženi kot mi. So iznajdljivi, živijo sedanjí trenutek; mi smo prepogosto v preteklosti. Ti mladi, sposobni in inteligentni ljudje – naši otroci – bi morali biti vodilni ljudje v naši skupnosti. Pa kar poglejte: klube še vedno vodimo mi stari; kako težko damo kaj iz rok. Zabave, ki jih prirejamo, prirejamo zase – kaj naj, hudimana, tam počno mladi? Že trideset let gradimo vse za mladino – toda v resnici jim nismo še nič prepustili. Vse merimo po svoji meri. Če ne bomo prepustili življenja mladim, bo šlo vse z nami v grob. V par desetletjih nas bo pobralo, mladi pa bodo šli po svoje. In čemu bo potem to naše garanje in ves naš trud? . . ." To je razmišljanje z očetovskega dne pri Sv. Rafaelu.

IN RES – veliko truda in dela smo vložili že samc v prenovu našega verskega in kulturnega središča zadnje mesece: dokončali smo mnoga dela v dvorani, kjer so mladi končno le dobili prostorno in lepo urejeno sobo; na novo smo uredili, obzidali in nasadili nove cvetlične gredice okoli cerkve, razširili parkirišče, uredili novo ograjo ob dvorani, ki je kombinacija zidu, stebrov in žive meje, dolge 25 metrov – tako, da ne bomo čisto zabetonirani. Cerkev je dobila novo streho in nov lesen strop ter celotno novo razsvetljavo; popravili smo razpokani pod ter po vsej cerkvi položili preprogo. Tako zdaj arhitektura svetišča diha v sozvočju urejenosti, lepote in elegance, skorajda razkošja, kar pa se za slovensko hišo božjo v Sydneyu spodobi.

Veseli me, ko mi ljudje pravijo: "Pred leti nismo mogli, zdaj pa lahko darujemo kaj več in olepšamo našo cerkev. Zgradili smo si svoje hiše, otroci nam doraščajo. Nič ne trpimo pomanjkanja, zato lahko več darujemo. . ." In res je tako. Zato smo z namenško akcijo za obnovo plačali streho (23.000 dolarjev) in zdaj že zbrali 20.000 dolarjev za novi strop. Seveda je bilo veliko del opravljenih brezplačno in marsičesa nam mojstri niso zaračunali – ne dela in ne gradiva. Preprosto: delali so iz čiste zavesti pripadnosti tej skupnosti. In to je ohrabruječe.

Še posebej lepo je delati z mladimi. In prav lepo jih je videti ob nedeljah pri maši. Letos smo imeli že kar nekaj porok, ko sta oba partnerja slovenskih staršev. Dva takšna mlada para sta celo kupila stanovanje nedaleč od naše cerkve. Dozdeva se mi, da po letih odraščanja nekateri mladi vse bolj spoznavajo bogastvo svojih korenin ter versko in kulturno dediščino staršev. Hvala Bogu!

ZATO bo naše letošnje žegnanje v čast zavetniku sv. Rafaelu resnično praznik življenjske moči in volje, pa tudi narodnega ponosa. Z nami bodo naš krajevni škof, provincial avstralskih frančiškanov in njegov namestnik. Vsi nas dobro poznajo, cenijo in so radi z nami. Škof dr. Beda Heather bo blagoslovil vse te naše sadove prenovitvenih del in tudi nas – saj, ko prenavljamo cerkev, prenavljamo tudi svojo podobo v dobroti in velikodušnosti, razumevanju in ustvarjalnosti. Imamo razlog, da praznujemo, saj se že na zunanji vidi, da je v našem središču življenje in ne hiranje.

NA POBUDO ŽENA je v naši cerkvi od četrta 10. avgusta sedaj vsak četrtek od 10.30 do 11.15 MOLITVENO SREČANJE, h kateremu je povabljen in dobrodošel vsakdo. Po 45 minutni molitvi sledi družabno srečanje. Morda zna biti ta čas sredi dneva za mnoge prijetna poživitev, za vso našo skupnost pa duhovna obogatitev.

OD 20. do 28. avgusta smo imeli pod planinami v Jindabyne mladinski zimski tabor. Mladi so se vrnili domov zagoreli od sonca in polni dobre volje. Pravijo, da so se naužili smučanja, sonca in da bodo drugo leto spet šli. Z njimi sta bila p. Bernard in s. Francka, ki je imela na skrbi kuhinjo.

V PETEK 1. septembra je skupina žena organizirala uspešno stojnico v trgovskem središču Merrylandsa, ki je zbrala 604 dolarjev za naša obnovitvena dela.

AKCIJO OBNOVE je bil deležen tudi RAFAEL, naše četrtno glasilo, ki ga razpošiljamo na blizu 1600 naslovov. Tokrat je bila ta številka (junij–september 1989) sestavljena in oblikovana na računalniku, kar je delo Jožeta Senčarja. Bilo pa je tudi pri tem delu več sodelavcev. Sestra Francka se je izkazala kot izkušen tiskar.

GESLO že nekaj naših žegnanj in tudi letošnjega je: RASTEMO V ENO DRUŽINO. Ob tem našem prazniku bi se rad zahvalil vam, dobrim ljudem, da sem z vami lahko sedem let rasel in delal. Hvala za vaše razumevanje, dobroto in prijateljstvo. Hvala p. Valerijanu, s. Hilariji in s. Francki. Še posebna zahvala p. Bernardu in s. Francki za garanje v teh mesecih obnove, p. Bernardu pa tudi srečno pot domov (21. septembra) in vse dobro na novem službenem mestu na Viču v Ljubljani.

KRST: Trent Jason John Gomboc, Wetherill Park. Oče Zlatko Jason, mati Denise r. Richardson. Botri so bili Michael Issa, Marta in Lojze Magajna. – Merrylands, 27. avgusta 1989.

SVETE MAŠE – Figtree: 8. in 22. oktobra ob peti uri popoldne.

Canberra: 15. oktobra ob šesti uri zvečer.

Newcastle: 29. oktobra ob šestih zvečer. Po maši bo čajanka v dvorani.

P. CIRIL

To pa je skupina sydneyjskih deklet, ki so imele skrb za kuhinjo na letošnji Očetovski proslavi (nedelja 3. sept.) pri Sv. Rafaelu. Veseli obrazi dokazujejo, da niso ničesar prismojile . . .

/Foto: P. Ciril/

GADDAFIJEVA REVOLUCIJA

Kratko razmišljanje
CILKE ŽAGARJEVE

OB dvajsetletnici revolucije Colonel Gaddafi opisuje T. D. Allman (Sydney Morning Herald, 5. avgusta 1989) Libijce in poroča:

Gaddafi pravi, da je njegov največji uspeh v tem, da je omogočil enemu narodu na svetu, da si sam vlada. S sodelovanjem dvajsetih prijateljev je leta 1969 izvedel revolucijo in po radiu oznanil Libijcem, da so zdaj "svobodni".

Prepovedal je vse politične stranke, knjige, časopise in vse obveščevalne vire razen svojega. V kulturni revoluciji leta 1973 je odstranil vse družbene, kulturne, ekonomske in politične tekmece. Ljudem je prepovedal delati na svoje, da ne morejo do zasebnih dohodkov. Država, bogata na olju, daje vzdževalnino vsem, ki imajo — po Gaddafiju — "čisto srce". Tako ima Gaddafi absolutno oblast nad srcem, dušo in telesom vsega libijskega prebivalstva.

Polovica Libijcev je manj kot dvajset let stara. Večina Libijcev torej v svojem življenju ni brala, slišala ali videla ničesar, kar ni prišlo od Gaddafija. Diktator je tako napravil Libijce ekonomsko, politično in kulturno popolnoma odvisne od sebe. Vsa ljudska odvisnost je prepletena s strahom, da je kakršno koli

iskanje sprememb nečisto, nečastno in protirevolucionarno — izdajstvo nad svobodo libijskega naroda.

Allmanu se zdi libijsko prebivalstvo kronično bolno, brez življenja — narod, ki je že tako prestrašen, da sam sebe nadzira po željah Gaddafija. — — —

Ob branju tega poročila sem obujala spomine na svojih dvajset let "svobode" v povojni Jugoslaviji. Vzgojena v Titovem duhu, kot večina nas slovenskih priseljencev, sem se težko otrsela njegovih smernic za življenje, čeprav sem zavrgla njegov režim.

Mogoče je le res tisto: Kar se Janezek nauči . . .

Za nas, ki smo nekaj let sprejemali rdečo vzgojo in potem od nje pobegnili v svet, to seveda velja še bolj kot za druge. Zadnjih dvajset, trideset let smo nihali v tuji zemlji, neopredeljeni, brez korenin. Doma so se stvari spreminjale, a mi nismo bili del teh sprememb. Tu se tudi nismo popolnoma vključili v avstralski sistem.

S srcem smo se oklepali mladosti in doma, z mislimi smo se upirali. Del naše mladosti in doma pa je bila tudi Titova vzgoja — bili smo Titova mladina.

Tudi Gaddafi ve, nič manj kot je Tito, kako pomembna je politična vzgoja mladine . . .

Na urednikov poziv v letošnji aprilski številki MISLI, da so fotografije o našem begunstvu in izseljenstvu del naše zgodovine ter se ne smejo izgubiti, se je oglasil tudi FRANC PONGRAČIČ s par fotografijami. Tale nam predstavljata zadovoljno slovensko skupinico leta 1959 v Wangaratti, Victoria, kmalu po prihodu na peto celino. Francu zahvala za sodelovanje, ki naj vzpodbudi še druge! — Urednik

Seveda ta objavljena fotografija nima nič skupnega z godnjim člankom, Gaddafijem in Libijo. No, z diktatoru pa v toliko, da je med tisoči drugih tudi ta skupinica slovenskih rojakov bežala preko meje v neznanu ter začela novo življenje pod svobodnim avstralskim soncem. Od leve proti desni stoje Franc Pongračič, gospa Milica in njen mož Jože Kosi, gospa Marija in njen mož Matija Cimerman (bivši predsednik melbournske "Planice" in še član odbora) ter Alojz Krudar. Spredaj so hčerke Silvija Kosi ter Stanka (Stella) in Anica Cimerman, zdaj že vse poročene in mamic, zadnja pa dolgoletna odbornica in zdaj celo predsednica Slovenskega društva Melbourne.

Premakljivi svečnik

(23.)

Ko imate vernega človeka za nazadnjaškega, mu delate krivico, ker ga imate za omejenega; v resnici pa ni prav nič omejen. Beseda prav lepo izrazi smisel tega, kar hoče povedati: ni omejen pred neko drugačno stvarnostjo, ki pa je zunaj našega čutnega doživetja in ki jo odkrijemo s pomočjo milosti s svojim srcem na podlagi razuma. Če nekdo odkrije novo zvezdo, nov svet, ni omejen zato, ker njegov bližnji o tem svetu nima pojma, ker ga ni raziskoval in se mu že raziskovanje nečesa takega zdi nesmiselno."

"To je nekaj drugega. Preskočili ste v drugo področje, zato primera ne velja. Tvarni svet je vendar nekaj resničnega, prijemljivega, vaš duhovni svet pa je nesmiselna mistika, gola domišljija, prazna senca in ničeva tolažba."

"Tudi tvarni svet ni tako prijemljiv, kakor se zdi. Osnovna vprašanja o svetlobi, snovi in tisoč drugi stvarih so ostala nerazložena in jim znanost najbrž nikoli ne bo prišla do kraja. Glede vere pa sva zopet tam. Svet vere je prazna senca za nevernega, ker mu manjka poseben notranji čut, s katerim bi ta svet spoznal. Kakor človek brez poslušanja ne more dojemati lepote simfonije in so zanj vsi mnogoteri zvoki bolj ali manj enaki ter mu nič ne povedo, tako je človek brez vere glede tega notranjega sveta okrnjen. Manjka mu verski čut. Ne dela pa prav, ko ima verne zaradi njihove vere za manjvredne, ker doživljajo nekaj, o čemer on ne more imeti nobene izkušnje."

Toda nikar ne mislite, da se zaradi tega, ker imam vero, vi je pa morda nimate, povzdiguje nad vami. Niti najmanj. Kljub moji veri ste morda vi pred Bogom mnogo več vredni od mene. Zato bi bilo nespačetno in z vero nezdržljivo, če bi verni neverne obsojali ali jih imeli za slabe ali manjvredne."

"Veliko govorite o verski izkušnji, toda verske izkušnje ni, ker svet vere ni prijemljiv."

"Kljub temu ima vsak vernik svojo versko izkušnjo, neko notranjo razvidnost, ki ni pridobljena samo z razumom, temveč je prejeta. To je milost, brez katere nihče ne more verovati. Vera namreč niso naše predstave o večnostnih stvareh, kajti vse naše predstave o nadnaravnih stvareh so napačne. Imamo jih, saj si jih pridobimo že v otroški dobi, toda ne motijo nas, ker vemo, da stvari v onstranosti gotovo niso takšne, kakor si jih slika naša domišljija."

"Zašla sva v teološko razpravljanje, jaz pa sem vas hotel samo posvariti, da se raje izognite posledicam in se ne razkazuje v cerkvi."

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$85.— Kristins Radesich; \$42.— Ivo Leber; \$35.— Marija Prelec, Davorin Zorzut; \$22.— Alojz Mihič; \$20.— Lidija Bole, Toni Berkopec, Franc Šveb; \$17.— Jožefina Hvala, Jean Sluga; \$15.— Alojz Markič; \$12.— Anton Ferfila, Ana Šutej, Gracijan Pirc, Vinko Lavrič, Jože Barbiš, Katie Dodig, Franc Rozman, Milka Pongrac, Franc Mautner, Franc Bračko; \$9.— Zorka Kovačič; \$8.— Emil Mazlo; \$7.— Nežka Jesenko; \$5.— Anton Kociper, Marija Kovačič, Romana Favier-Zorzut; \$4.— Darko Stanič, Slavko Habjan, Ivan Hozijan; \$3.— N. N.; \$2.— Kristina Hrvatina, Ivan Fatur, Zora Kirn, Vida Valenčič, Franc Kohek, Stanko Fatur, Roza Vidmajer, Ana Pekljar, Marija Oblak; \$1.— Janko Pirjevec.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$50.— N. N. (p. Hugonu); \$20.— N. N. (za lačne sirote).

MATERI TEREZIJ
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.— N. N.; \$40.— N. N., Max in Milan Krajnik, N. N.; \$40.— Druž. Alojz Gasperič; \$10.— Druž. Jože Gosak, Maria Telich.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

TRŠKA GORA v bližini Novega mesta.

Ribnica

MOJA HIŠA

Moja hiša razpada,
(razžira jo čas),
da ni več streha človeku,
da ni več sanjam zavetje.
Ali je to še moja hiša?

Moji bratje živijo
daleč od domačije,
daleč drug od drugega
in vse bolj daleč od sebe.
Ali smo še bratje?

Moja dežela se duši
v dimu in v lažeh,
da ubija upanje
v rastlinah in v ljudeh.
Ali je to še moja dežela?

Moji prijatelji odhajajo
iz moje dežele —
ali se vdajajo tokovom
umazanih rek.
Ali smo še prijatelji?

TONE KUNTNER

“Raumem vas. Vi morda mislite, da je vera tisti strah, ki so nam ga nagnali v srce, ko so nam grozili s peklom. Zdaj letamo v cerkev, ker se bojimo večnega pogubljenja. Res je, tudi tega se bojimo. Toda verni smo iz čisto drugega vzroka. Verni smo zato, ker doslej milosti vere nismo zapravili, ker je vera naš jaz, naše bistvo, naša sreča, naša radost.”

“V čem neki je tu radost, to mi povejte! To moraš, tega ne smeš, same zapovedi in prepovedi, samo utesnjevanje, brez svoje lastne volje, vse samo po predpisih. Pravo notranje suženjstvo.”

“V tem smo pa vsi enaki. Tudi za vas velja: ne ubijaj, ne kradi, ne laži, ne goljufaj, ne spelji komu žene. Razlika je samo ta, da vernik dela to iz ljubezni, nevernik pa zaradi svoje vesti, pod nekim notranjim moraš, ali pa v najslabšem primeru samo zato, da ostane pred družbo čist. Kar delamo, ker moramo, nas bremenijo. Kar pa delamo iz ljubezni, nam ni več v breme, temveč v radost. Zato ne govorimo o notranjem suženjstvu, ampak o notranji sproščenosti, ker vemo, zakaj moramo zapovedi držati. Bog jih ni dal zaradi sebe, ampak zaradi nas, da bi nam bilo dobro in da bi medsebojni odnosi med ljudmi bili lepi in urejeni.”

“Saj ne govorim o teh osnovah življenja, ki so vsem skupne, ampak o teh vaših drobnih predpisih, da moraš kar naprej moliti, da ne zamudiš in ne opustiš nobene maše, same take nesmiselne zunanosti, to vas usužnjuje.”

“Z ljubljeno osebo ni nikoli preveč pogovora, tako tudi molitve ni nikoli preveč, saj je pogovor z ljubečim Bogom. Kar se pa tiče maše, pa je takole: ves teden se obračamo navzven, raztresa nas tisoč stvari, kakor da se naše bistvo razhaja na vse strani. V nedeljo se skušamo zbrati, ponotranjiti, najti sebe, se napolniti z božjo ljubeznijo, kakor se akumulator mora od časa do časa napolniti, da more zopet v redu delovati. Če mašo tako vzamemo, nam preneha biti nadležni predpis, ampak nam postane živa in žgoča potreba. Brez maše naše krščansko življenje nujno peša. Vi pa hočete, naj jo opustim, ker nekomu ne uga-ja, da hodim v cerkev.”

“Moralni jo boste opustiti, če boste hoteli ostati v tej službi. Vsaj tukaj, otrokom v oče.”

“Gotovo so otroci tudi prej hodili k maši, preden sem jaz prišla sem. Nisem jih torej jaz pohujšala. Tudi če jaz ne bi hodila k maši, mislite, da bi otroci nehali hoditi? Saj pravite, da prej nihče izmed vas ni hodil v cerkev, ste torej s tem koga od maše odvrnili? Priznati morate, da ne. Kakšen smisel pa ima potem meni braniti hoditi v cerkev, če to tako in tako na nikogar ne vpliva?”

“Pa še kako vpliva. Kako naj učinkovito govorimo otrokom, kako je bila Cerkev včasih zaostala in krivična, če kljub temu otroci vidijo svojo učiteljico v cerkvi. S svojim obnašanjem zanikate zgodovino.”

“Zanikam in delam prav. V naših učbenikih je samo pol resnice, govorijo samo o napakah Cerkve, zamolčijo pa vse, kar je krščanstvo dobrega storilo od prvega oznanila o enakosti vseh ljudi, ki ga je oznanjal Jezus, pa do skrbi za bolnike, reveže, sirote, pa vso umetnost stvarbarstva, glasbe, literature, slikarstva in kiparstva. Kaj pa hodimo danes gledat po svetu, če ne cerkve.”

“Da, da, toda vse to na račun izmозgavanja revežev, tlačanov, brez-

pravnega človeka.”

“Na čigav račun pa danes gradimo, tovariš? Ali ne prav tako na račun delovnega človeka? Saj on dela, on ustvarja dobiček, mi vsi smo samo porabniki tega dela, ves prosvetni in birokratski kader, vsi živimo od žuljev delavcev, pa se zaradi tega nihče ne vznemirja.”

“Tovarišica, predalec greste. Če že tako mislite, obdržite take misli zase. Pametneje bo.”

“Sem morda rekla, da to ni prav? Rekla sem samo, da tako je. In tega ne more nihče na svetu tajiti, pa naj se še tako prevratniško sliši. Tako je in morda je tako tudi prav, saj sicer ne bi prišli nikamor naprej. Gre samo za to, zakaj zameriti preteklosti, ker tudi danes ne more biti drugače.”

“Vi torej mislite, da je bilo v preteklosti vse prav, ker je pač Cerkev vodila javno življenje, že zato.”

“Niti najmanj ne mislim, da je bilo vse prav. Mislim samo to, da tudi zdaj ni in nikoli ne bo. Človeštvo se bo vedno z muko prebijalo skozi čas, padalo iz ene zmote in krivice v drugo, vendar se počasi dviga više in više, ker je v ozadju vsega Nekdo, ki ima vse niti v rokah. Ki sicer pusti človeku svobodo, tudi kadar slabo ravna ta svet, potem ga pa ta večni Urejevalec zopet potegne v pravo smer, da se vedno bolj bliža svoji dovršenosti.”

“Mislite, da za sedanji svet to ne velja, da zdaj gre samo vse navzdol, ker se uveljavlja brezboštvo?”

“Tudi sedaj vlade, naj bodo kakršnekoli, so v božjih rokah. Tudi neveren človek lahko naredi veliko dobrega, lahko daje pravične zakone, ki se jih je treba držati, ker so vsem v korist. In dolžni smo ubogati vse uredbe in predpise, če niso v navzkrižju z našo vestjo. Če bi pa kdaj nasprotovali naši vesti, smo se jim dolžni upreti. Toda takih predpisov pri nas ne poznam. Morda jih poznate vi?” /Nadaljevanje prihodnjič/

SPREJETI otroka pomeni odpirati se Bogu in sodelovati z njim v njegovem stvariteljskem načrtu. Ljubezem do otroka oziroma do sočloveka je torej najvišja vrednota in božja zapoved.

Kahlil Gibran je razmišljanje o otroku izrazil res umetniško: “Vaši otroci niso vaši otroci. Vaši otroci so sinovi in hčere klica Življenja k Življenju. Po vas prihajajo, a ne iz vas. Čeprav so z vami, niso vaša lastnina. Vi jim lahko darujete svojo ljubezen, toda ne morete jim dati svojih misli, kajti oni imajo svojo misel. Vi lahko sprejmete njihova telesa, toda ne morete sprejeti njihovih duš, kajti njihove duše že prebivajo v hiši jutrišnjega dne, ki je vi niti v svojih sanjah ne morete obiskati. . . Življenje ne teče nazaj. . .”

Vsak otrok je sad ljubezni in prinaša svoj blagoslov. Otroci so izraz, plod intimnega sožitja ljubezni zakoncev, dopolnitev in obogatitev zakona, so naše nadaljevanje v bodočnost in nadaljevanje vsega, kar smo mi že prejeli iz svojih korenin, kar smo sami dodali in puščamo v dediščino. /Iz knjižice Anice Sečnik: Rada imam otroke/

STRAH pred politično emigracijo

I. Z., Ljubljana

PISATI o slovenski politični emigraciji je tudi še v našem letu 1989 v Sloveniji drzno početje. Drzno, če se ne držiš dosedanjih režimskih kalupov. Kajti vsa dosedanja “razkrinkavanja obraza slovenske politične emigracije” (naprej bom v članku zanjo pisal SPE) so bila brez izjeme klasično tendenciozno početje.

Značilna je v tem oziru knjiga časnikarja Janeza Čučka z naslovom “Sramota počasi umira”, Obzorje 1979, ki je nečasten primer oživljanja državljanske vojne na Slovenskem. Značilno je tudi početje ministra slovenskega izvršnega sveta za notranje zadeve Tomaža Ertla, ki je poskusil pozornost javnosti naborniti od bistva ljubljanskega procesa na namig, da so bili glavni obtoženci celo v nekakšnih stikih z emigracijo.

Težnja vseh teh pisanj in izjav pa je vedno ista:

“ustvarjati” vedno znova nekega zunanjega sovražnika, kar naj potem služi za diskvalifikacijo drugače mislečih.

Pisati o SPE pa je težavno tudi zaradi nemogućnosti priti do informacij o tej problematiki. Kajti če ne morem svobodno brati takoimenovane emigrantske literature, v naši družbi še marsičesa drugega ne morem in ne smem početi. S tem, da oblast prepoveduje ali preprečuje sodelovanje oz. branje neke literature, s tem prepoveduje tudi vedenje o sebi. “Emigrantska literatura” povzroča v oblasti strah pred resnico.

Pisati o SPE kolikor toliko objektivno je torej pri

nas izredno težko. Tu je še cela vrsta "strahov, pomislekov, objektivnih in subjektivnih težav". Še vedno se bajé na nekaterih ustanovah, npr. na Republiškem komiteju za informiranje, nahajajo neki – sicer nedostopni – spiski političnih emigrantov, ki se sploh ne smejo pojavljati v slovenskem prostoru in s katerimi ni dovoljeno imeti intervjujev.

Pošastno je vzdušje, celo prepričanje, da en del mojega naroda, ki je odrezan od Slovenije, čisto "samoumevno" ne sme v Slovenijo in niti ne sme pisati v "samoupravno-socialistične" časopise v tej Sloveniji. In to zato, ker so "zločinci"! Pika! In pri tem tisoči že desetletja nasedajo na ta "argument". Je to rezultat večdesetletnega pranja možganov. Stalna bojazen pred ovaduhom in zaporom hromi še najpogumnejše . . .

Saj res, kako je s temi "zločinci"? Gnusi se mi to početje, a kaj morem ob vsem tem? Le žalostno zrem na usodo tega mojega razganenega naroda, ki mu pripadam, ko poslušam, kako prva isti iz črede te ideologije, ki je po tej deželi prva začela moriti in je po kasnejšem razpletu državljanske vojne tudi najbolj morila, "krivdo" daleč najbolj valijo na druge.

Kakor hitro kdo omenja pobjo 10.000 domobrancev, že se mu vrže kot protiutež Urha. Niso pa tisti, ki omenjajo Urha (Sv. Urh pri Bizoviku blizu Ljubljane – op. ur.) zmožni sami od sebe v sklopu državljanske vojne omeniti pobjo domobrancev po končani vojni. Tako enostransko ravnata Štefanija Ravnikar-Podbevšek v svoji obsejni monografiji "Sv. Urh" in Jože Vidic v "Po sledovih Črne roke".

Prav zanima me, če bodo v Enciklopediji Slovenije (ES) pod geslom "Likvidacija domobrancev" ali pod kakim vsebinsko podobnim geslom sploh omenili ta "dogodek" iz slovenske polpretekle zgodovine, in predvsem, koliko prostora mu bodo namenili. Po dolžini gesel z ozirom na pomen kake osebe ali dogodka v prvem in drugem zvezku bi morala biti v ES vsaj ena stran posvečena tudi temu polblaznemu dejanju.

Žal prva dva zvezka povzemata stare in preživele ideološke obrazce. Smemo upati, da se bodo pisci gesel in uredniki ES vsaj v letošnjem 3. zvezku približali zgodovinski resnici? Ta pa zahteva, da se dogodek obravnava tako, da se ga ne iztrga iz konteksta, in da se upošteva vse tiste silnice, ki so ga pogojevale.

Če pogledamo na kilsko težke knjige o NOB, na Mikužev oris "NOB na Slovenskem" v petih knjigah, na famozno "Zgodovino Slovencev" iz leta 1979: le kje je v vseh teh knjigah kaj napisanega o terorizmu Varnostne obveščevalne službe (VOS) v letih 1941 in 1942, o številnih brezmiselnih likvidacijah "za en počen groš", o vzrokih za usmrteve talcev, o slovenskem rododomu nad 10.000 ljudi v juniju 1945? O vsem tem in še o marsičem drugem v neverjetno za-

jetnih zgodovinskih knjigah ni nič, prav nič. .

Leta 1984 sem v "Teleksu" bral poročilo o okrogli mizi o slovenskem zgodovinopisju. V njem je bilo med drugim rečeno, da gre lahko vsakdo, ki bi rad bral "emigrantsko literaturo", v Narodno univerzitetno knjižnico. To pa sploh ne drži, kajti preden prideš do te literature v omenjeni knjižnici, te mine potrpežljivost, zlasti če ti ni znano, da te vrste literature hranijo in "izposojajo" na rokopisnem oddelku. Doživel pa sem tudi to, da so zahtevali od mene posebno dovoljenje za branje tovrstne literature.

Pred kratkim sem šel tudi v knjižnico Inštituta za zgodovino delavskega gibanja, katera velja kot ustanova, ki zbira gradivo za zgodovino partije, predvsem NOB. Tam sem vprašal, če imajo "Vestnik" in "Tabor", ki izhajata v Argentini in nudita niz podatkov o času NOB in komunistične revolucije na Slovenskem. Odgovor je bil, da teh publikacij sploh ne poznajo. Res osupljivo! Le kako naj se potem piše objektivna zgodovina medvojnega dogajanja na Slovenskem brez osnovne literature nasprotnega tabora?

Medtem ko SPE izraža v svojem pisanju le besedno in mišljenjsko drugačnost, ki je v meščanskih demokracijah – te so v svetu zaenkrat še najbolj učinkovite v svoji demokratičnosti, ter je vrednotena predvsem drugače kot pri nas in je temelj napredka, je pa v Sloveniji to označeno kot zločinsko početje.

Ves čas odkrivanja ozadja ljubljanskega procesa je Služba državne varnosti operirala s takoimenovano "zunanjo zvezo", tj. s stiki, ki da jih je imela "Mladina" z emigranti, čeprav je dobro vedela, za kake vrste emigrantov gre. Zato je že čas, da se enkrat za vselej razkrije, kaj SPE dejansko je, kdo jo sestavlja in kaj dela.

Zato sem izvedel med nekaterimi vidnejšimi Slovenci anketo, v kateri sem jih prosil za kratko mnenje o SPE. Od 25 vprašanih mi jih je odgovorilo samo deset. Dokaz, da je ta tema še vedno za večino "tabu", o čemer se ne sme vedeti resnice.

In zaključek iz vsega povedanega? Pišimo o slovenski politični emigraciji in svobodno razpolagajmo z njeno literaturo!

Sv. Marko v Prešernovi Vrbi

DNE 5. avgusta letos je naša skupnost zopet sprejela novega člana med božje ljudstvo. Krstna voda je tokrat obšla Pavla Ying Zheng Krambergerja, ki je bil rojen 9. aprila letos. Oče Feliks je slovenskega rodu, mama pa po rodu Kitajka Ping Wang in tako smo med našimi adelaidskimi rojaki dobili prvega slovenskega Kitajčka. Starši so zvesto obljubili, da bodo odslej prihajali k slovenski maši. Žal take obljube velikokrat malo ali nič ne držijo – no, Bog daj, da se tokrat jaz motim! Pavelčku želimo božjega blagoslova in obilo milosti pri njegovi duhovni in telesni rasti!

Na prvo septembrsko nedeljo smo slovesno obhajali praznik naših očetov. Za mašno slavlje so posebej poskrbeli učenci slovenske šole ter v cerkvi pripravili lep in bogat duhovni spored. Kot posebnost je imela med mašo nagovor očetom Sonja Valenčič, zvesta in marljiva učenka slovenske šole našega središča svete Družine. Po maši pa so matere pripravile v dvoranici bogato zakusko, a g. Ivan Benc je prinesel harmoniko, da so vsi prisotni zapeli in bili dobre volje. Tako je minil letošnji očetovski dan poln prijetnih vtisov. Naj bo tu izrečena zahvala zlasti učencem slovenske šole.

Kot lani smo seveda tudi letos po končanem sporedu izbrali očeta leta. Verjetno bi težko našli za našo skupnost zaslužnejšega kot je naš predsednik **Tone Jesenko**. Samo Bog ve poleg Toneta, koliko ur žrtvuje za nas vse, za to pa je treba poleg slovenske zavesti tudi globoke in trdne vere. Ravno v tem pa je Tone bogat. Naj mu Bog poplača s svojim blagoslovom že v tem življenju, še bolj pa v večnosti. Kadar koli je kaj napraviti, takoj in rade volje pride; glede vodne inštalacije pa je tudi njegov sin Marjan vedno na razpolago. In kot oče tudi sin: nikoli nič za denar, vedno vse za Bogplačaj. Res: Bogplačaj, Toni, pa enako tudi tebi, Marjan! In iskrene čestitke ter vse priznanje za vajino požrtvovalnost v korist naši verski skupnosti!

Dne 22. oktobra je misijonska nedelja. Kot že ponavadi bo tudi letos po maši B.B.Q., katerega čisti dohodek je namenjen za misijone. Ta dan bo mašo spet oblikovala mladina. Vse prijatelje misijonov vabimo k udeležbi bogoslužja in srečanja po maši. S tem boste gmotno podprli misijone in misijonarje, ki se trudijo za rast božjega kraljestva na raznih predelih sveta.

Radijska ura v priredbi adelaidskega verskega središča je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valu etnične radijske postaje 5 EBI FM. Vsako zadnjo sredo v mesecu izvajajo spored mladi člani naše slovenske skupnosti.

V avgustovi številki MISLI ste lahko prebrali na mladinski strani o naših mladih radijskih napovedovalcih. Zamisel sodelovanja mladine pri radiu ni na-

SVETA DRUŽINA

*Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674*

stala ob mojem bolniškem dopustu: vsaj nekateri se že nekaj časa zavedamo, da je treba mlade uvajati, jim zaupati in jih pripravljati, da bi končno vzeli vajeti slovenskega radia v svoje roke. Saj na mladih stoji bodočnost. Mnogi se žal tega ne zavedajo in sklepali bi, da je pri vsem tem v ozadju ljubosumnje . . . A naj bi ne bil! Mladi so nam vsem v ponos. Njim naj gre vsa spodbuda in tudi priznanje!

Petnajsti mladinski koncert je pred vrati. Upajmo, da bo vse lepo potekalo. Prijav je letos nekoliko manj kot prejšnje leto, a vseeno je še lepo število mladine, ki hoče sodelovati s svojim nastopom.

Vsi slovenski klubi so dobili vabila k sodelovanju, a vsi niso odgovorili. Včasih se človek res sprašuje, kaj pri nekaterih rojaki pomeni narodna zavest: ali je kulturna prireditev na prvem mestu, pred kozarčkom in plesom? Prav iz teh razlogov smo za letošnje geslo mladinskega koncerta izbrali misel: **VEDI, DA SI SLOVENSKEGA NARODA DEDIČ!** Dragi rojaki, naj vam bodo te moje vrstice v spodbudo in jih ne vzemite za karanje! Seveda pa so lahko tudi v opomin. In če gre Slovenija v svetu polagoma v zaton, se moramo vprašati, kaj smo mi storili, da bi naši otroci ohranili slovensko zavest – zavest, da po njihovih žilah teče slovenska kri. V tej zavesti in želji vam vsem kličem: **Dobrodošli na mladinskem koncertu 1989 v Adelaidi!**

P. JANEZ

Z VSEH VETROV

PRVIČ v zgodovini komunističnih diktatur so komunisti popustili in predali vodstvo države v druge roke. To se je zdaj zgodilo na Poljskem: komunisti so na volitvah v juniju doživeli sramoto, ko so od 261 sedežev, ki so jih dovolili za volilno tekmovanje s Solidarnostjo, izgubili kar vse razen enega. Tadeusz Mazowiecki, član Solidarnosti in urednik tednika Tygodnik Solidarnosc ter svetovalec unijskega vodje Lecha Walesa, je postal poljski ministrski predsednik. A komunistična stranka še vseeno drži v rokah nekaj važnih vodilnih mest, zlasti vojaštvo in tajno policijo.

Vprašanje je, ali bo nova vlada vzdržala v hudi ekonomski krizi, v kateri se nahaja Poljska? Eden novinarjev je komentiral, da je komunistična stranka s predajo vlade dala Solidarnosti v roke vrv, da se z njo sama obesi. Če nova vlada namreč ne bo uspela v par letih rešiti krizo, bodo razočarani državljani planili po njej. Je morda to tihi načrt komunistične stranke?

STOLETNICA rojstva našega izseljenskega pesnika **Ivana Zorman**a ne sme mimo nas ne da bi jo vsaj omenili. Leta 1889 – 28. aprila – se je rodil v Šmarju pri Ljubljani. Komaj štiri leta je imel, ko se je izselil s starši v Ameriko, kjer je najdaljšo dobo svojega življenja preživel v ameriški Ljubljani – Clevelandu. Med ameriški Slovenci je bil znan in priznan, pa tudi priljubljen zaradi svoje poštenosti, narodne in verske zavednosti ter seveda pesniške žilice. Zorman je namreč kmalu zaslovel kot pesnik, skladatelj, pevovodja in kulturni delavec. Dolgo vrsto let je bil organist pri slovenski fari sv. Vida v Clevelandu, v teku svojega udejstvovanja pa je izdal pet knjig svojih poezij, ki so se ameriškim rojakom njegovega časa zelo priljubile.

Prav je, da Ivana Zorman vsaj po imenu poznamo tudi mi. Saj je zrastel v Sloveniji v svetu in zanjo žrtvoval vse svoje življenje.

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

Vsa
dela so
pod garancijo!

KO SMO v letošnji aprilski številki Misli omenjali smrt in pogreb zadnje avstrijske cesarice Cite, smo mimogrede omenili tudi smrt njenega moža Karla v letu 1922. Karel I. Habsburžan je umrl kot zadnji cesar Avstro-ogrske monarhije v izgnanstvu na otoku Madeiri. Umrl pa je v sluhu svetosti, kakor je tudi vse življenje vzornega vernika kazal izredno potrpežljivost in vdanost v božjo voljo. Že eno leto po smrti je avstrijski krščansko-socialistični poslanec in poznejši zvezni predsednik Wilhelm Miklas dal pobudo za cesarjev beatifikacijski postopek. Ta se je, dasi tiho, nadaljeval v nadaljnjih desetletjih. Zdej ob smrti Karlove zakonske družice Cite pa je prišlo v javnost, da si sedanjí dunajski nadškof Groer zelo prizadeva pripeljati postopek proglasitve do srečnega zaključka.

THE TORONTO STAR je dne 29. julija letos objavil članek nekaterih nestrpnih, ki so se spravili na našega rojaka nadškofa dr. Alojzija Ambroziča. Članek neokusno in brez vsakega čuta do sočloveka žali nadškofovo osebnost in položaj, ki ga v katoliški hierarhiji kot izbrani naslednik torontskega kardinala Carterja predstavlja. Žal je pri članku sodelovalo tudi nekaj "modernih" voditeljev katoliških šol, ki jim vsekakor ni dovolji nadškofov poseg v versko vzgojo po katoliških šolskih ustanovah.

V nadškofovo obrambo je uredništvu STAR-a odgovoril torontski kardinal Carter. A časopis si je dovolil cenzurirati kardinalovo pismo s tem, da je enostavno izpustil njegove zaključne besede. Zato je kardinal sam dne 8. avgusta razposlal na vse župnije torontske nadškofije stavke, ki jih niso objavili. Glase pa se takole: "I wish a great tenure to my successor. I hope he shall be made Cardinal. Toronto deserves it. Toronto also deserves somewhat better reporting."

TO LETO beleži tudi stoletnico Hitlerjevega rojstva. Verjetno jo je praznovalo malo ljudi, ves svet pa se jo je spomnil z grozo, saj je ime tega diktatorja prineslo človeštvu toliko zla.

Adolf Hitler je bil rojen 20. aprila 1889 v Zgornji Avstriji, v mestu Braunau ob reki Inn, blizu nemške meje. Po poročilih je hotel župan pred nekaj leti na Hitlerjevo rojstno hišo vzdati "spominsko ploščo" z napisom: "Petdeset milijonov mrtvih opozarja: nikdar več fašizma!" A tedanja lastnica hiše se je uprla čes da bo s tem poslopje izgubilo na vrednosti. S pritožbo na sodišče je dosegla, da so prisodili pravico njej.

Za letošnje stoletnico so avstrijske oblasti poslale v Braunau močne enote policajev in orožnikov – za vsak slučaj, če bi prišlo do kakih pronacističnih manifestacij. Pa ni bilo nič posebnega. Le nekaj mladih oseb je bilo aretiranih, ker so izražale svoje odobravanje Hitlerjevega diktatorstva. Med njimi so bili štirje iz ZDA, štirje Italijani, trije Nemci, dva Avstrijca, en

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevedu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejše udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

Francoz in en Irec. Zmešana mladina, ki ni okusila vojnih grozot in suženjstva diktature . . .

AVSTRALIJA se je naenkrat znašla – brez pilotov. Ko to pišem, že tri tedne stoji mrtev ves običajni živžav po letališčih. Na tisoče potnikov in turistov je obtičalo brez ptička, ki naj bi jih premaknil preko zračnih višav v namenjene kraje. Pilotska unija je zahtevala 30% povišice plač, kar je bilo seveda odbito. Sledile so grožnje s strani vlade, s strani pilotov pa množični odstop iz služb, česar ni nihče pričakoval. Milijonske izgube na vseh koncih in krajih, razočaranje turističnega sveta nad zanesljivostjo avstralskega prometa in vse ostale neprijetnosti v zvezi s sleherno prometno stavko . . .

Teško je s prstom pokazati na krivca tega nenavadnega stanja. S tem v zvezi je sto pravnih vprašanj, pa ugibanj, kako je sploh prišlo do tega, kako se bo zadeva končala in kdaj, kdo ima končno prav . . . Vedno več se sliši glasov, ki bi radi posredovali in stavko končali v splošno zadovoljstvo. Celo sydneyski nadškof kardinal Clancy se je oglasil, pa tudi on ni bil zmožen presekati gordijskega voza. Iz Amerike in drugih delov sveta so na poti v Avstralijo najeti piloti, da naš zračni promet spet vsaj za silo steče . . .

Ob morda upravičenih zahtevah dostikrat nihče ne pomisli na škodo skupnosti, ki je brez moči.

Istočasno pa so si naši politiki podarili znatno po-

višico. Pa tega javnost skoraj ni opazila, ker so vsi govorili in pisali le o “nezaslišanih zahtevah pilotov” . . .

SVETOVNEGA DNEVA MLADIH, ki je bil v avgustu pri znameniti romarski božji poti Komposteli v Španiji, se je udeležil tudi papež Janez Pavel II. V odgovoru na pozdrav španskega kralja Juana Carlosa takoj ob prihodu je sam pojasnil namen svoje udeležbe; utrditi mlade z vsega sveta v veri in jih spodbuditi za novo evangelizacijo sveta.

Papež je srečal vsaj 350.000 mladih iz 55 različnih dežel. Tudi slovenska skupina je bila med udeleženci. Eden trinajstih jezikov, s katerimi je papež nagovoril mladino, je bila tudi naša slovenščina.

LETOŠNJE VOLITVE za člane Evropskega parlamenta, ki so bile v vseh 12 državah Evropske gospodarske skupnosti, kažejo splošno razpoloženje volilcev v teh deželah. Napredovali so socialisti in “zeleni” oz. tisti, ki se zanimajo za varstvo okolja. Tako je zdaj v 518-članskem parlamentu 192 socialistov (prej 166). Število “zelencev” se je skoraj podvojilo, saj je skočilo od 20 na 38. Padlo pa je število komunistov od dosedanjih 48 na 40.

Evropski parlament igra za enkrat v glavnem le svetovalsko vlogo. Pričakovati je, da bo imel veliko več vpliva po letu 1992, ko bodo znotraj EGS padle gospodarske meje.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

TOPOT se je morala GALERIJA MLADIH našega Kotička zopet umakniti, ker je pri obeh verskih središčih poleg melbournskega ostalo le pri obljubah. To pa ni dovolj in stričku v pomoč. Če ni pošiljke slike s kratkim življenjepišom, pač nimam kaj objaviti. A da bi vedno pisal le o naših melbournskih mladincih, pa spet ne gre. Bi jih najbrž kmalu slišal, da delam izjeme in dajem prednost svojim . . .

Tako sem se zatekel k rešitvi in objavljam v našem Kotičku sliko sydneyjske SLOMŠKOVE ŠOLE. Ime je po škofu Slomšku, ki je zbiral otroke, jih učil materinega jezika in zanje tudi pisal knjige. Če Bog da, ga bomo enkrat častili kot svetnika, saj je storil dosti dobrega in svetniško umrl. Veliko pesmic, ki jih pojemo pri raznih prireditvah, je njegovih.

SLOMŠKOVA ŠOLA, ki so jo pričela naša verska središča, ima že dolgoletno tradicijo. V Melbournu smo jo ustanovili leta 1960, v Sydneyu malo kasneje. Še vedno deluje s poukom in odrskimi nastopi, ima pa žal manj učencev kot pred leti. Škoda, da slovenski starši premalo mislijo na to in ne izrabijo lepe prilike za njih otroke. Enkrat jim bo žal, a takrat bo prekasno . . . Kar se Janezek ne nauči, tega Janezek pač ne zna.

A ko že objavljam sliko sydneyjske slovenske šole, naj obenem še malo po stričevsko zagodrnjam. Vpra-

POMLAD JE SPET

NA OKENCU JE ROŽMARIN,
SKOZ OKENCE KOT ZVON IZ LIN
OBRAZEK KUKA RAZIGRAN –
POLONCA NAŠA, DOBER DAN!

Z NEBA SE SONCE JI SMEJI,
IZ GAJA PTIČEK JI ŽGOLI,
KOT PISANE ZASTAVICE
DRHTIJO ROŽAM GLAVICE,
OBLAČEK BEL KOT SNEG Z VIŠAV
PRIJAZNO KIMA JI V POZDRAV.

KAKO JE LEP TA BOŽJI SVET!
SAM VRISK IN SMEH –

POMLAD JE SPET! . . .

Mirko Kunčič

šujem se: Zakaj pa se učenci Slomškove šole pri Sv. Rafaelu v Sydneyu nič ne oglašajo v tale Kotiček? Prav šole bi morale nekako sprejeti tole stran, da mi ne bi zmanjkalo pismen in sestavkov. Menim, da bi morale učiteljice misliti na to – njih bi najraje malo za ušesa. Naj Sydney vsaj objavo te slike v Kotičku vzame kot stričevo resno prošnjo – in pričakovanje, da ga bodo v bodoče sydneyjski šolarji Slomškove šole zalagali s pismi. Velja? – Striček

SLOMŠKOVA
ŠOLA (1989)
našega
sydneyjskega
središča
sv. Rafaela
v Merrylandsu.
Učiteljice so
sestra Francka,
Judy Šajn
in Danica Šajn.

NAČELSTVO Slovenske ljudske stranke s sedežem v Argentini je o dogodkih v Evropi in Sloveniji izdalo v juniju svojo izjavo ter jo poslalo v objavo tudi nam:

V juniju, ko se demokratični Slovenci spominjamo izdane in pobite slovenske narodne vojske in nešteti drugih žrtev komunizma na Slovenskem, so bile letos v dvanajstih državah zahodne in srednje Evrope volitve v evropski parlament, ki pomenijo nov dosežek pri uresničevanju pomembnega in v zgodovini doslej edinstvenega načrta povezave evropskih držav za obrambo skupnih interesov. Ta izraz evropske politične zrelosti je opomin, da je tudi za nas skrajni čas spet stopiti v korak z narodi svobodne Evrope.

Leta 1992, ko bo zaživila Združena Evropa, bo poteklo sto let delovanja Slovenske ljudske stranke. Do leta 1945 je bila SLS večinska demokratična stranka na Slovenskem, po nastopu komunističnega totalitarnega režima pa nadaljuje iz emigracije s prizadevanji za demokratično ureditev slovenske družbe. Ob tej priložnosti želi ponovno opozoriti na nekatere poglede iz svojega programa, ki temelji na krščansko demokratičnih načelih.

Osnova tega programa je zahteva po lastni državi, do katere ima slovenski narod pravico po naravnem pravu, da more demokratično urejati življenje po svoji volji, enakopravno sodelovati v družbi narodov ter suvereno odločati o vstopu ali izstopu iz državnih zvez. Tako odločanje je namreč temeljna pravica, kateri se ni mogoče dokončno odpovedati ter jo ljudstvo more in mora uporabljati tolikokrat, kolikokrat uvidi, da je to potrebno za narodov obstoj in rast.

Delovanje stranke stremi k doseganju polnih pravic slovenskega človeka. Njene zahteve po politični, verski, kulturni in gospodarski svobodi ob zagotovitvi družbene pravičnosti temelje na prepričanju, da so le na ta način dani pogoji za mir in blaginjo in da bo po tej poti mogoče v domovini uveljaviti državnost z demokratičnim parlamentarnim sistemom in z evropsko usmerjenostjo, kot je bilo poudarjeno v "Poslanici Slovenskega narodnega odbora", novembra 1988.

Gornje postavke postajajo vedno močnejša zahteva vseh demokratično mislečih rojakov. Zato pozdravljamo z odobravanjem zahteve "Majniške deklaracije 1989", kot so jo podpisali letos 8. maja v Ljubljani člani Društva slovenskih pisateljev in nekatere novonastale politične skupine in gibanja. To nam je dokaz, da naš pred leti zastavljeni narodnopolitični program srečuje tudi v domovini zamisli z enako vsebino.

Prav tako smo veseli pobude skupine nekdanjih partizanskih borcev in kulturnih delavcev, ki so preteklega 27. junija na ljubljanskih Žalah priredili žalno slovesnost, posvečeno tudi domobrancem, njihovi-

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

vim svojcem, somišljenikom in drugim, ki so bili v maju 1945 izročeni, mučeni in pobiti.

V dobi, ko se nezadržno ruši politični monopol totalitarne komunistične partije, čeprav se mu ta noče odpovedati in išče novih načinov, kako bi si ga ohranila, ima slovensko ljudstvo vedno več skupnih točk, ki predstavljajo zdravo izhodišče za skupne napore. Slovenci bomo dosegli utrditev svoje državne suverenosti in politično svobodo le s povezavo vseh samostojnih, demokratičnih in narodno zavednih sil, ne da bi pri tem kakor koli okrnjevali značilne posebnosti gibanj ali političnih smeri med nami.

V tem smislu sodelujeta že desetletja v okviru Slovenskega narodnega odbora, najprej v domovini in nato v emigraciji, Slovenska ljudska stranka in Slovenska demokratska stranka kot dokaz, da ob skupnih vrednotah demokratične različnosti niso ovira za pravo vzajemnost v narodu.

Načelstvo Slovenske ljudske stranke

MELBOURNE, VIC. — Morda bo bralce zanimalo kratko poročilo o smučarskem tekmovanju za svetovni pokal, ki se je v sezoni 1989-90 pričelo nenavadno zgodaj. To pa zato, ker se je letos med prireditelje teh

Vabljeni ste
na PETNAJSTI

MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč,

ki bo letos spet v ADELAIDI, S. A.,
v prostorih Slovenskega kluba,
Lasalle Street, Dudley Park,
v soboto 7. OKT., ob šestih zvečer.

Pestri nastopi mladine
v glasbi, petju in plesu,
po koncertu pa zabava s plesom.

Vstopnina za odrasle šest dolarjev,
za upokojece in mladince pa štiri.

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

tekmovanj uvrstila tudi Avstralija s svojim smučarskim središčem Thredbo. (Thredbo leži pod avstralskim najvišjim vrhom Mt. Kosciuskom, N. S. W.)

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo kar osem smučarjev iz Slovenije. Pred prihodom v Avstralijo so štirinajst dni ftenirali v Novi Zelandiji. Njihov trener Jaro Kalan je pred nastopom povedal, da ne pričakujejo kakšnim boljših uvrstitev, ker za to niso imeli zadostnih priprav. V letošnji sezoni pričakujejo največ od tekmovanja v Kranjski gori, ki bo dne 6. januarja 1990.

Na sobotnem tekmovanju (12. avgusta) v slalomu je Grega Benedik dosegel dvajseto, Klemen Bergant pa štiriindvajseto mesto. Naslednji dan sta se v veleslalomu uvrstila Saša Robič na triindvajseto mesto in Robert Žan na petindvajseto mesto. Oba dneva sta bila izredno lepa, čeprav je nekaj dni pred tem slabo kazalo. Mnogi so pohvalili lepo urejeno smučišče – tako med tistimi, ki so se tekmovanja udeležili kot nastopajoči ali kot gledalci, ni bilo vzroka za slabo voljo. Drugače je bilo z nami, ki smo spremljali ta tekmovanja pred TV zasloni. Sestavljavci športnega programa pri GTV-9 so dajali prednost reklamam, zanimivim padcem, pa tistim, od katerih so pričakovali uspeh, a so imeli smolo; med vse to so uvrstili še nove zmagovalce. Ko je že kazalo, da bodo pokazali vseh petnajst najboljših, ki dobijo točke za svetovni pokal, se jih je moralo nekaj – umakniti reklamam... Morda bodo Avstranci z leti že odkrili, da ima tudi smučanje svoj čar, ne le konjske dirke. In potem, upajmo, bo tudi televizijski prenos tekem na boljši višini. – P. Tone

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

GREYSTANES, N. S. W. – V teh dneh je v našem verskem središču Merrylandsu zelo živahno. Pridni delavci se kar vrste. Pa o tem bo najbrž poročal p. Ciril. Ko se vrne p. Valerijan, bo gotovo zelo vesel storjenega dela. A tudi žene smo se dogovorile, da ga bomo presenetile in razveselile še na poseben način – z molitvijo. **Ustanovile smo molitveno skupino.** Prvič smo se zbrale v četrtek 10. avgusta ob pol enajstih dopoldan. Sestra Pavla, ki je bila v tem času ravno na obisku v našem verskem središču, nam je najprej prav lepo in prisrčno spregovorila o tem, kaj sploh je molitev. Govorila je s takim ognjem v očeh, da bi jo še kar poslušale. Nato smo zapele, zmolile veseli del rožnega venca, litanije, ter spet zapele nekaj pesmi.

Iz cerkve smo odšle v kuhinjo cerkvene dvorane ter si postregle s kavico in pecivom, obenem pa pokramljale, se dogovorile o prihodnjem srečanju in spet veselo zapele.

Tokrat se nas je zbralo osem žena, a prepričana sem, da nas bo pri prihodnjem srečanju še več. Tudi preko Misli vabim vse sydneyse Slovenke in Slovence dobre volje, da se nam pridružijo.

Mnogi kristjani molijo rožni venec vsak dan. V tej molitvi ob Mariji premišljujemo Jezusovo življenje, trpljenje in poveljanje. In molitev lahko darujemo v razne namene in za razne potrebe, predvsem pa za mir in medsebojno ljubezen na svetu, pa v zadoščenje za mnoge krivice in žalitve, ki jih storimo Bogu in našemu bližnjemu.

Po želji, ki jo je izrazila tudi Marija v Medjugorju, mnogi organizirajo molitvene skupine po svojih domovih, nekateri celo v službah ob prostem času malice. Mi smo še bolj srečni, ko se lahko zbiramo v cerkvi. Veseli bomo vsakega, ki bo s svojo prisotnostjo povečal našo skupino.

In kaj je še novega pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu? Igralska družina se pridno zbira ob torkih zvečer. Zdaj pripravljamo veseloigro "Jezični doktor Petelin". Spet bomo našim ljudem poskrbeli za malo brezskrbnega smeha. P. Ciril in s. Francka pa marljivo pripravljata spored za akademijo "Tebi Slovenija", ki bo v soboto 23. septembra. Še prej pa je na vrsti Očetovska proslava, ki tudi zahteva veliko truda.

Vreme imamo zdaj v Sydneyu čudovito sončno. Zvončki in vijolice že oznanjajo pomlad. Ves dež in mraz, ki sta nas pestila kar dolge mesece, pa smo poslali v Melbourne. (Oho, zdaj vemo, odkod vse to! Hvala za ljubeznivost! - Ur.)

No, pa šalo vstran! Vse bralce Misli in seveda tudi patra urednika, pristrčno pozdravljam. Sydneyske rojake dobre volje pa vabim še enkrat, da se nam pridružijo ob četrtkih (od 10. 30 do 11.15) v naši slovenski cerkvi. — Danica Petrič

CARINA, QLD. — Po večmesečnih "novinarskih" počitnicah se spet oglašam in — kot že večkrat prej — ker je spet bela žena posegla v naše že tako razredčene vrste. Kot poverjenik Celovške Mohorjeve družbe sem klical telefonsko rojaka MAKSA ROTHAR zaradi nekaterih naročenih knjig. Oglasila se je soproga, ki je avstralske narodnosti, ter me pesnetila z žalostno novico, da se je Maks 13. julija nenadoma poslovil od tega sveta: odpovedalo mu je srce. Saj še danes skoraj ne morem verjeti. Še nedolgo pred tem datumom je bil pri meni, da je dvignil nekaj naročenih knjig. Bil je ud Celovške Mohorjeve družbe in tudi večletni naročnik "Misli". Zaradi oddaljenosti (živel je v mestu Clontarf, Qld., daleč iz Brisbana) in družinskih razmer se ni družil s Slovenci, zanimal pa se je zelo za slovensko dejavnost med nami, po Avstraliji in po svetu. Doma je bil menda iz Maribora in je imel ob smrti 61 let. Bil je glasbeni strokovnjak ter je pred nekaj leti na našem St. Lucia vseučilišču prejel tudi naslov doktorja glasbe. Več podatkov o njem pa žal nimam. Naj mu bo lahka avstralska zemlja!

Triletnemu melbournskemu pomočniku p. Tonetu hvala za njegovo delo in mnogo uspeha ter zdravja na novem službenem mestu v domovini. Upati pa le smemo, da se bo kot "novopečeni kenguruj" kdaj v bodočnosti le še vrnil med nas.

S slovenskimi pozdravi! — Janez Primožič

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je MARTIN KRSTINC, doma blizu Straže na Dolenjskem. V Avstraliji je bil nekje v W. A. Po sinu sprašujeta zaskrbljena starša (Jakob Krstinc).

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS FRANK ARNUŠ PTY. LTD.

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

"Jakec, ali si danes že komu naredil veselje?"

"Da, teti Lenki. Pri njej sem bil na obisku. In ko sem odhajal, je bila očitno zelo zelo vesela. . ."

REŠITEV avgustovih "OREHOV".

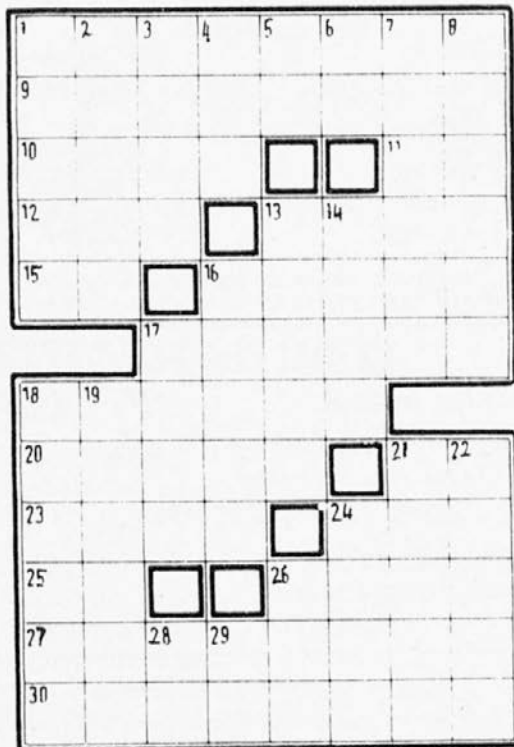
DOPOLNJEVANKA: 1. Oskar; 2. Klara; 3. sokol; 4. Gvido; 5. desna; 6. ondan; 7. nikdo; 8. ajtek; 9. kajža; 10. Anžel; 11. maslo; 12. išias. — Druga in četrta vrsta črk od zgoraj navzdol: Slovenija naša rodna dežela.

IZPOLNJEVANKA: 1. vas; 2. las; 3. Edi; 4. emu; 5. čas; 6. tri; 7. lev; 8. kri; 9. šiv; 10. luč; 11. Eva. — Srednja vrsta črk od zgoraj navzdol: Vseučilišče.

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Sestre v Slomškovem domu, Jože Krištof, Frančiška Klun, Francka Anžin in Marija Špilar, Ivan Podlesnik, Marko Orehovec, Lidija Čušin, Ivanka Študent, Avgust Glavnik.

Žreb je izbral za nagrado Ivana Podlesnika.

Križanka

Vodoravno: 1. znan samostan pod Gorjanci; 9. novinar, poročevalec; 10. ime za odpadanje igel ali listja z drevesa; 11. dvanajsta in petnajsta črka slovenske abecede; 12. krčenje gozda; 13. ljubljansko pokopališče; 15. veznik; 16. vzdevek boginje Atene; 17. av-

stralsko mesto na sliki nekje v tej številki; 18. rimski cesar, pod čigar vladavino je imel rimski imperij največji obseg; 20. drugo ime za skuter, manjše motorno vozilo; 21. triindvajseta in devetnajsta črka slovenske abecede; 23. začetnik človeškega rodu; 24. potočna žival; 25. kratica za "neimenovani"; 26. otroški izraz za očeta; 27. snažilec; 30. hrib nad Atenami.

Navpično: 1. prebivalci nekdanje Prusije; 2. iz zelo uporabnega gradiva; 3. tujka za pripovednika v literaturi; 4. orožje; 5. nemški zaimsek; 6. skrajni konec kopnega; 7. delavec v jeklarni; 8. moško ime; 13. lovec na žabe; 14. precej pogosto angleško moško ime; 16. ime, naziv, tudi pojav; 17. velika dvorana; 18. zelo starinski naziv za ječo; 19. oče, roditelj; 21. stara dolžinska mera; 22. osnutek, shema; 24. preprost plug; 26. značilna oseba, ki izstopa; 28. kratica za "svojeročno"; 29. kazalni zaimsek.

Rešitev pošljite na uredništvo do 9. oktobra!

**SMEH
JE ZDRAV
CELÓ OB
SODOBNI
LJUDSKI
MODROSTI. . .**
/Uvoženo k nam
iz Slovenije/

- + Nič nam ne manjka; vse smo že davno izgubili.
- + Lahko je občudovati preteklost. Težje je pozabiti na prihodnost.
- + Komaj vsak deseti je član partije, čeprav smo se dogovorili, da bomo vsi srečni.
- + Kdaj bomo prišli tako daleč, da bomo lahko šli na prejšnj?
- + Tudi ko sodijo narodu, se glasi sodba: V imenu ljudstva.
- + Država se bori proti alkoholizmu tako, da nikoli ne natoči državljanom čistega vina.
- + Na kulturnem polju je pridelek tem manjši, čim več je na njem gnoja.
- + Dandanes je lažje držati pokonci prazno kot pa polno glavo.

VENETI NAŠI DAVNI PREDNIKI

Izredno pomembna knjiga, ki je zdaj izšla tudi v slovenščini. Avtorji Matej Bor, Jožko Šavli in Ivan Tomažič prinašajo na 524 straneh nepretrgano vrsto dokazov, da smo Slovenci potomci slavni Venetov. Lepa in res bogato opremljena knjiga, ki je bila 15. jun. letos slovesno predstavljena v Ljubljani, pomeni prelomnico v slovenskem in evropskem zgodovinopisju.

Naročite jo pri **EDITIONES VENETI**
/Ivan Tomažič/
Bennogasse 21,
A-1080 WIEN, Austria

Cena: 24.— ameriških dolarjev (ali odgovarja-joča valuta), vključno navadna pošta. Zračna pošta po želji naročnika in z doplačilom.

K oglasu na levi naj dodam, da so MISLI sprejele prodajo knjige **VENETI NAŠI DAVNI PREDNIKI** v Avstraliji. Deset izvodov je že na poti. Cena v našem denarju bo okrog trideset dolarjev (poleg poštnine). Naročila sprejema naša uprava. — P. Bazilij

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtna spise Tomaza Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Losko dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1989 so na razpolago. Štiri zanimive knjige, vredne branja: **Spoštovani** (Albino Luciani), **PE-FAU Spomini** (Miloš Vauhnik), **Primorski biografski leksikon** (14. snopič) in **Koledar** z različnimi zanimivimi članki. Cena celotne zbirke je 30.– dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBISČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA), A. C. T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSLEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:
ANGIE - CHARLES - or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666